

HUNGARY HELPS

Hungary Helps Ügynökség Nonprofit Zrt.
1011 Budapest, Szilágyi Dezső tér 1.
+36 1 896 6344
hungaryhelps@hungaryhelps.gov.hu

Iktatószám: GSZI/252-1/2023

2. számú melléklet

**26/2023. Vig. utasítás
a Számlarendről**

BEVEZETŐ

A számviteli törvény értelmében, a társaság számlarendjében a számlaszámokat rendszerbe foglalóan meg kell adni az egyes számlák szöveges magyarázatát, valamint az analitikus nyilvántartások és a főkönyvi számlák kapcsolatát és egyeztetésük módját. A számlarendnek tartalmaznia kell a könyvvezetéssel kapcsolatos előírásokat, sajátosságokat, amely biztosítja, hogy a naptári év könyveinek lezárását követően a társaság működéséről, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről készített beszámoló a törvény alapelveinek betartásával készült.

1. SZÁMLAOSZTÁLY

A. Befektetett eszközök

A számlaosztályban kell kimutatni azokat az eszközöket, amelyek a vállalkozási (termelési, értékesítési) tevékenységet tartósan - egy évnél hosszabb ideig - szolgálják. A befektetett eszközöket a nyilvántartásba vételét a könyvekbe és az analitikus nyilvántartásokba beszerzési, illetve előállítási költségen kell végrehajtani.

A befektetett eszközök főbb csoportjai:

- az immateriális javak,
- a tárgyi eszközök és
- a befektetett pénzügyi eszközök.

A tárgyi eszközökre és az immateriális eszközökre jellemző, hogy értéküket fokozatosan, - a fizikai elhasználódás és az erkölcsi elavulás miatt - elvesztik, ami értékcsökkenési leírásként jelenik meg a könyvekben.

A mérlegben a tárgyi eszközök és az immateriális javak a terv szerinti és a terven felüli értékcsökkenéssel csökkentett, a terven felüli értékcsökkenés visszairásával növelt könyv szerinti értéken kerülnek kimutatásra.

A befektetett pénzügyi eszközök tartós pénzügyi lekötést jelentenek. Mérlegértékük meghatározásakor értékvesztés elszámolására illetve a már elszámolt értékvesztés visszairására kerülhet sor.

A befektetett eszközök aktiválása bekerülési értéken, illetve saját előállítás esetében a közvetlen önköltség alapján meghatározott bruttó érték alapján történik.

A beszerzési ár az a ráfordítás, amely az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése során (üzembe helyezésig, raktárra vételig) felmerült és az eszközhöz közvetlenül hozzárendelhető.

Előállítási költség az eszköz előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerült ráfordítás. Nem tartoznak az előállítási költségek közé az értékesítéssel kapcsolatban felmerülő költségek, az igazgatási és egyéb általános költségek közül az eszközzel kapcsolatba nem hozható költségek.

A bruttó érték tartalmazza mindazt a beszerzési költséget (beszerzési ár), amely az eszköz megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az aktiválásig felmerült és ahhoz egyedileg hozzákapcsolható.

I. Immateriális javak

Az immateriális javak közé azok a nem anyagi eszközök tartoznak, amelyek közvetlenül és tartósan szolgálják a vállalkozási tevékenységet. Az immateriális javak forgalomképességgel bírnak, ami annak átruházhatóságát (vásárolhatóságát és értékesíthetőségét) jelenti.

Ez azért fontos jellemző, mert az üzleti partnerek számára biztosítékul szolgálhat befektetésük vagy követelésük fedezetére is. Az itt található eszközök másik jellemzője, hogy nem tárgyasultak, nem foghatók meg, legfeljebb dokumentációból (szerződés, számla, önköltségszámítás) határozhatók meg az aktívándó érték, a beszerzési vagy előállítási költség.

A vállalkozási tevékenység közvetlen szolgálata azt jelenti, hogy nem vehetők állományba az attól idegen, azt nem segítő, ahhoz nem kapcsolódó immateriális javak. A tartós szolgálat alatt az egyéves időszakot meghaladó szolgálatot kell érteni.

11 Az immateriális javak csoportosítása:

- 11 immateriális javak
- 111 alapítás-átszervezés aktivált értéke
- 112 kísérleti fejlesztés aktivált értéke
- 113 vagyoni értékű jogok
- 1131 vagyon értékű jogok, nem aktivált
- 1132 vagyon értékű jogok
- 114 szellemi termékek
- 115 üzleti vagy cégérték
- 117 immateriális javak értékhelyesbítése
- 118 immateriális javak terven felüli értékcsökkenése és annak visszairása
- 1181 alapítás-átszervezés aktivált értékének terven felüli értékcsökkenése és annak visszairása
- 1182 kísérleti fejlesztés aktivált értékének terven felüli értékcsökkenése és annak visszairása
- 1183 vagyoni értékű jogok terven felüli értékcsökkenése és annak visszairása
- 1184 szellemi termékek terven felüli értékcsökkenése és annak visszairása
- 1185 üzleti vagy cégérték terven felüli értékcsökkenése és annak visszairása
- 119 immateriális javak terv szerinti értékcsökkenése
- 1191 alapítás-átszervezés aktivált értékének terv szerinti értékcsökkenése
- 1192 kísérleti fejlesztés aktivált értékének terv szerinti értékcsökkenése
- 1193 vagyoni értékű jogok terv szerinti értékcsökkenése
- 1194 szellemi termékek terv szerinti értékcsökkenése
- 1195 üzleti vagy cégérték terv szerinti értékcsökkenése

112 Kísérleti fejlesztés aktivált értéke

Azokat az előállítási költségeket és kiadásokat kell a kísérleti fejlesztés aktivált értékeként figyelembe venni, amelyek a jövőben várhatóan hasznosíthatóak, az árbevételben megtérülő kutatási kísérleti fejlesztés eredménye érdekében merültek fel, de az aktiválható termékben nem vehetők figyelembe. Az aktivált érték nem haladhatja meg azt az összeget, ami várhatóan megtérül a kapcsolódó jövőbeni gazdasági haszonból, a további fejlesztési költségek, a várható termelési költségek, illetve a termék értékesítése során közvetlenül felmerülő értékesítési költségek

levonása után. Nem aktiválható az alap és alkalmazott kutatás költsége, és a kísérleti fejlesztés közvetett és általános költsége.

A kutatási-kísérleti fejlesztés körébe tartozó fogalmak:

- a kísérleti fejlesztés,
- a gyártmány-, a termelés-, a kutatás, szolgáltatás fejlesztése,
- a prototípus előállítása, kipróbálása,
- a gyártás, az üzemeltetés és javítás (technológiai) fejlesztése,

Nem tekinthető a kutatási-kísérleti fejlesztés fogalmi körébe tartozónak:

- a "0" széria előállítása,
- a műszaki információ készítése, a műszaki propaganda, termelési-szervezési megbízások,
- a tipizálás, szabványosítás, az ipari formatervezés,
- a szaktanácsadás,
- a műszaki fejlesztést szolgáló pályázatok,
- az újítások kivitelezése,
- a kísérleti félüzemek, kísérleti üzemek, kísérleti építmények megvalósítása, működtetése,
- a kutatási-kísérleti fejlesztés tárgyának beszerzése, előállítása,
- a kutatási-kísérleti fejlesztés eszközeinek beszerzése, előállítása.

A könyvviteli elszámolásban olyan nyilvántartást kell a költségekről vezetni, amelyből témánként megállapíthatók a közvetlen költségek költségnemenkénti bontásban.

Ha a saját vállalkozásban végzett kutatási-kísérleti fejlesztés eredménye később értékesítésre kerül, akkor annak a kutatási-kísérleti fejlesztés során előállított termékben aktivált költségeken felüli közvetlen költségeiből kísérleti fejlesztés aktivált értékeként kimutatott összegét az immateriális javakból ki kell vezetni.

A kísérleti fejlesztés eredménye a jövőben hasznosítható lehet, ha

- új termék, új gép jött létre,
  - új szellemi termék készült, amelyek önmagukban aktiválásra kerültek,
- azonban az aktivált értékbe nem került be minden a létrehozás során felmerült közvetlen költség. Ezeket az aktiválásban figyelembe nem vett többlet költségeket évenként olyan arányban kell értékcsökkenési leírásként figyelembe venni, mint ahogyan az a hasznosítható termék értékesítése során várhatóan megtérül.

A kísérleti fejlesztés mérlegértéke lekötött tartaléknak minősül, ezért az ennek megfelelő összeget az eredménytartalékból át kell vezetni a lekötött tartalékba, és így osztalékfizetési korlátot jelent.

A Társaság nem végez kutatásfejlesztési tevékenységet, ebből aktiválandó érték sem lehet.

1131 Vagyoni értékű jogok

A vagyoni értékű jogok olyan megszerzett tartós jogok, amelyek nem kapcsolódnak ingatlanhoz, és nem tartoznak a szellemi termékek közé.

Tételei:

- a bérleti jog (ha nem ingatlanhoz kapcsolódik),
- a koncessziós jog, (ha nem ingatlanhoz kapcsolódik),
- a használati jog, (ha nem ingatlanhoz kapcsolódik),
- egyéb vagyoni jogok (pl.: márkanev, licencek, játékjog, ingatlanhoz nem kapcsolódó egyéb jogok).

A vagyoni értékű jogok beszerzési költsége (beszerzési ára) a megszerzésükért fizetett összeg.

Saját előállítású vagyoni értékű jog nem lehet.

1141 Szellemi termékek

A szellemi termékek olyan tartós nem anyagi javak, amelyek felhasználásával (alkalmazásával) hasznosítható anyagi és/vagy nem anyagi javak állíthatók elő.

Tételei:

- a találmányok,
- az iparjogvédelemben részesülő jogok közül a szabadalom és az ipari minta,
- a szerzői jogvédelemben részesülő. szoftver termékek, és egyéb szellemi alkotások (újítás, műszaki-gazdasági szellemi szolgáltatás),
- a védjegy (márka, árujel, gyárjel, áruvédjegy),
- jogvédelemben nem részesülő, de titkosság révén monopolizált javak közül a know-how és a gyártási eljárás.

A szellemi termék közül a vásároltakat beszerzési áron (vételáron) a saját előállításúakat tényleges közvetlen önköltségen kell állományba venni.

Szoftver terméknek minősül a gépi adatfeldolgozási dokumentáció. A számítógépbe be nem épített, külön beszerzett szoftvertermék önálló szellemi termék, az eszközök között ennek megfelelően kell kimutatni.

Értékesítési célra beszerzett illetve előállított szoftver termék nem minősül szellemi terméknek, azt a készletek között kell nyilvántartani és kimutatni.

115 Üzleti vagy cégérték

Egy vállalat vagy egy társaság (esetenként a társaság viszonylag elkülönült egységének) megvásárlása esetén akkor lehet a mérlegbe pozitív üzleti vagy cégértéket beállítani, (good willt) ha a fizetett ellenérték (forgalmi adó nélkül) meghaladja az eszközöknek az átvállalt kötelezettségekkel csökkentett értékét.

119 Immaterális javak értékcsökkenése

Az immaterális javak aktivált értéke után értékcsökkenést és egyben értékcsökkenési leírást kell elszámolni.

A mérlegben kimutatott érték, a nyilvántartási érték, amely a beszerzési és előállítási költség (bruttó érték) és a számviteli politikában meghatározottak szerint elszámolt értékcsökkenés (értékcsökkenési leírás) valamint a terven felüli értékcsökkenéssel csökkentett, a terven felüli értékcsökkenés visszairásával növelt különbözete.

A terv szerinti értékcsökkenési leírásnál az alábbi időkorlátokat kell figyelembe venni:

- a vagyoni értékű jogok beszerzési árát 6 év vagy ennél hosszabb idő alatt,
  - az üzleti vagy cégértéket 5 év vagy ennél hosszabb idő, legfeljebb 10 év alatt,
  - a szellemi termékek bekerülési értékét az előre megállapítható használati évek alatt,
  - a befejezett kísérleti fejlesztés értékét 5 év vagy ennél rövidebb idő alatt kell leírni.
- Az értékcsökkenési leírás elszámolása havonta történik, számítógépes program segítségével.

Az előírások szerint az értékcsökkenési leírást az üzembe helyezés napjától a kiselejtezés, illetve az értékesítés napjáig lehet elszámolni.

Az immateriális javaknál a maradványértékkel csökkentett bekerülési értékét azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják. Az értékcsökkenés elszámolására tervet kell készíteni, az elszámolásra az aktiválás, az üzembe helyezés napjától kezdődően a megsemmisülés, a hiány feltárás, a selejtezés, illetve értékesítés, apportálás napjáig van mód.

Az egyes eszközök maradványértékét az alábbiak szerint kell meghatározni:

- meg kell állapítani az üzembe helyezés időpontjában meglévő információk alapján a hasznos élettartam végén várhatóan realizálható értéket.

Nem tekinti a vállalkozás jelentősnek, ezért 0 forintban határozza meg azon tárgyi eszközök maradványértékét, amely eszközök értéke a tervezett elhasználódási idő végén a beszerzési érték 10 %-a alatti értékre prognosztizálható.

Az üzembe helyezési okmányokat a könyvelés készíti el.

Az értékcsökkenési leírás elszámolásának módját az analitikus nyilvántartásban egyedileg rögzíteni szükséges.

Ha az immateriális javak értékében tartós változás következik be, a valódiság elve alapján szükséges terven felüli értékcsökkenést elszámolni. Terven felüli értékcsökkenést kell elszámolni az immateriális javaknál, akkor, ha:

- az immateriális javak, könyvszerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint az eszköz piaci értéke,
- a szellemi termék, eszköz értéke tartósa lecsökken, mert feleslegessé vált, vagy megrongálódott, megsemmisült, illetve használhatatlan,
- a vagyoni értékű jogszerződés módosulás miatt korlátozottan vagy egyáltalán nem érvényesíthető.

A hiányzó immateriális jószágot, a terven felüli értékcsökkenés elszámolása után ki kell vezetni a könyvekből.

Az elszámolt terven felüli értékcsökkenést vissza kell írni, ha annak okai már nem állnak fenn, és az eszköz piaci értéke jelentősen meghaladja a könyv szerinti értéket, akkor az elszámolt terven felüli leírást visszaírással csökkenteni kell. A visszaírással legfeljebb a terv szerinti értékcsökkenés figyelembe vételével meghatározott nettó értékig növelhető az eszköz értéke. A visszaírások összege egyedi eszközönként nem

haladhatja meg a terven felüli értékcsökkenések egyedi eszközökre számított halmozott összegét.

Jelentősnek kell tekinteni a terven felüli értékcsökkenésnél azt az összeget, amely magasabb, mint az 1 évi tervszerinti értékcsökkenés összege. Tartósnak kell tekinteni minden olyan változást, ami egy éven túl mutatkozik.

Az immateriális javak analitikus nyilvántartása

Az immateriális javak analitikus nyilvántartását a számítógépes tárgyi eszköz nyilvántartás keretében vezetjük. A nyilvántartásokban fel kell jegyezni a nyitó értéket, a bekövetkezett növekedéseket és csökkenéseket -beszerzés, előállítás értékcsökkenés, selejtezés, értékesítés, gazdasági társaságba adás, egyéb növekedés, ill. csökkenés tételeit- továbbá az évvizsga értékeit.

Térítés nélküli átvételkor a bekerülési értéket az átadó könyv szerinti adata alapján, vagy ha a piaci érték kisebb, akkor a piaci értéken kell meghatározni.

II. Tárgyi eszközök

Tárgyi eszközök azok a vállalkozási tevékenységet közvetlenül vagy közvetetten szolgáló, rendeltetésszerűen használatba vett (aktivált), tárgyasult (dologi) eszközök, amelyek a vállalkozási tevékenységet rendszeres használat mellett, legalább egy éven túl szolgálják és ez idő alatt általában fokozatosan veszítik el értéküket. Az ügyvezető hatáskörébe tartozik eldönteni azt, hogy az adott anyagi eszköz mennyi ideig fogja a tevékenységet rendeltetésszerűen szolgálni. Amennyiben az meghaladja az egy évet, az eszközt a tárgyi eszközök közé kell sorolni, függetlenül attól, hogy mennyi annak az eszköznek a beszerzési- vagy előállítási költsége. Ebből következik, hogy azokat az anyagi eszközöket, amelyek egy évnél rövidebb ideig szolgálják a vállalkozási tevékenységet, nem a tárgyi eszközök, hanem a forgóeszközök között kell kimutatni, oda kell besorolni függetlenül a beszerzési ill. előállítási költség összegétől.

A tárgyi eszközök rendeltetése állandó, megtartják eredeti alakjukat, feladatuk termelési, üzemi, üzleti, igazgatási és egyéb szociális tevékenységhez kapcsolódik.

Használatuk szerint lehetnek

- használatban levő vagy
- használaton kívüli tárgyi eszközök (pl. selejtezésre, értékesítésre váró felesleges vagyontárgyak).

A tárgyi eszközök használati idejét, és tulajdonságait figyelembe véve ide kell sorolni a társaság tulajdonát képező ingatlanokat, és az ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogokat, műszaki gépeket, berendezéseket, felszereléseket és járműveket valamint az egyéb berendezéseket, gépeket, járműveket. A szerszámok, kisgépek, műszerek, gyártóeszközök, munkaruhák közül pedig csak azokat kell a tárgyi eszközök között figyelembe venni, amelyeknek használati ideje több mint egy év.

A kis értékű, 100 000 Ft egyedi érték alatti, de egy éven túl elhasználódó tárgyi eszközöket használatba vételkor azonnal költségként (értékcsökkenési leírásként) kell elszámolni.

A kisértékű tárgyi eszközöknél az azonnali amortizáció elszámolása után az analitikus nyilvántartás vezetése mennyiségben történik.

Térítés nélküli átvételkor a bekerülési értéket az átadó könyv szerinti adata alapján, vagy ha a piaci érték kisebb, akkor a piaci értéken kell meghatározni.

Többletként fellelt tárgyi eszköz bekerülési értékét a piaci érték alapján kell meghatározni.

A gazdálkodás során előfordulhat, hogy egy hitelfelvételhez kapcsolódóan a hitelező zálogjogot köt ki tárgyi eszközökre. Amíg a zálogjog feloldásra nem kerül, az adott eszköz nem forgalmazható (nem adható el). Ezek a tárgyi eszközök továbbra is a társaság tulajdonában maradnak, de a zálogjog fel nem oldásáig él a tilalom.

A tárgyi eszközök bruttó értékét a bevezetőben már leírt költségek figyelembevételével kell üzembe helyezéskor nyilvántartásba venni. Csak azokat a felmerült költségeket lehet a bruttó értékben figyelembe venni, amelyek a tárgyi eszközhöz egyedileg hozzárendelhetők. Egyes költségek, mint pl. a szállítási költség vagy a közvetítői költség, nem mindig rendelhetők egy konkrét eszközhöz. Ilyen esetben a költséget minősíteni kell és csak annyit szabad a beszerzési ár részének tekinteni, amennyiről megállapítható, hogy az adott tárgyi eszközzel kapcsolatban merült fel.

Ugyanez vonatkozik arra az esetre is, ha egyidejűleg több tárgyi eszköz beszerzéséhez, beruházásához közvetlen hitel igénybevételre került sor és a hitelfelvétellel együtt járó kamatköltség illetve biztosítási díj is elszámolható - az üzembe helyezésig - a beszerzési költségek között. Ezeket a költségeket az egyes tárgyi eszközök között a legjellemzőbb mutató segítségével célszerű szétosztani. Ez lehet például a kamaton és a biztosítási díjon kívüli beruházási költségek összege. Ellenérték nélkül átkerült eszközt térítésmentes átvételként kell kezelni.

A tárgyi eszköz beszerzési árában érvényesített, az eszköz zavartalan működéséhez, rendeltetésszerű használatához szükséges tartozékok értéke az adott eszköz beszerzési árának része és így az értékcsökkenési leírás alapja.

A több tárgyi eszközhöz is használható (cserélhető) tartozékokat önállóan, egyedileg kell tárgyi eszköznek, vagy forgóeszköznek minősíteni. A tárgyi eszközök analitikus nyilvántartásában a tartozékokat tételesen fel kell sorolni.

A tárgyi eszközök használatuk során, kopásuk és állagukban bekövetkezett változások miatt felújítást is igényelnek. A felújítási munkák költségei növelik a bruttó értéket. Ez azt jelenti, hogy a felújítás költségei nem a felmerülés éve eredményét csökkentik egy összegben, hanem az elhasználódás ideje alatt fokozatosan kerülnek elszámolásra.

A tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan és biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási és karbantartási munkák a tevékenység költségei között kerülnek elszámolásra. A saját javításoknál feltűnő módon, a munkaszámrendszer kódszámain belül el kell különíteni a felújítási- és karbantartási munkafolyamatokat. Az ügyvezető határozza meg konkrétan, hogy a különböző javítási munkafeladatok közül mely munkák minősülnek felújításnak és melyek fenntartásnak. Az idegen javítások esetében az

elvégzett munka minősítését szintén az ügyvezető végzi és azt a számlán igazolja (felújítás vagy karbantartás történt). A meglévő tárgyi eszközök kapacitásának, terjedelmének, bővítésével, rendeltetésének megváltoztatásával, átalakításával kapcsolatos költségek, beruházásnak minősülnek és a már meglévő eszköz értékét növelik.

Mind a felújítási munkák, mind a meglévő tárgyi eszközök megváltoztatásához kapcsolódó költségek, a bruttó értéket növelik.

A tárgyi eszközök csoportjai:

- 12 ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok
- 121 földterület
- 122 telek, telkesítés
- 123 épületek, épületrészek, tulajdoni hányadok
- 124 egyéb építmények
- 125 üzemkörön kívüli ingatlanok, épületek
- 126 ingatlanokhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok
- 127 ingatlanok értékhelyesbítése
- 128 ingatlanok terven felüli értékcsökkenése és annak visszaírása
- 129 ingatlanok terv szerinti értékcsökkenése

- 13 műszaki berendezések, gépek, járművek
- 131 termelő gépek, berendezések, szerszámok, gyártóeszközök
- 1311 vagyon értékű jogok, nem aktivált
- 132 termelésben közvetlenül résztvevő járművek
- 137 műszaki berendezések, gépek, járművek értékhelyesbítése
- 138 műszaki berendezések, gépek, járművek terven felüli értékcsökkenése és annak visszaírása
- 139 műszaki berendezések, gépek, járművek terv szerinti értékcsökkenése

- 14 egyéb berendezések, felszerelések, járművek
- 141 üzemi (üzleti) gépek, berendezések, felszerelések
- 142 egyéb járművek
- 143 irodai, igazgatási berendezések és felszerelések
- 144 üzemkörön kívüli berendezések, felszerelések, járművek
- 147 egyéb berendezések, felszerelések, járművek értékhelyesbítése
- 148 egyéb berendezések, felszerelések, járművek terven felüli értékcsökkenése és annak visszaírása
- 149 egyéb berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése
- 1493 irodai, igazgatási berendezések és felszerelések terv szerinti értékcsökkenése

- 15 tenyészállatok
- 151 tenyészállatok
- 152 igásállatok
- 153 egyéb állatok
- 157 tenyészállatok értékhelyesbítése
- 158 tenyészállatok terven felüli értékcsökkenése és annak visszaírása
- 159 tenyészállatok terv szerinti értékcsökkenése

- 16 beruházások, felújítások

- 161 befejezetlen beruházások
  - 162 felújítások
  - 168 beruházások, felújítások terven felüli értékcsökkenése
- 12 Ingatlanok

Ebben a számlacsoportban kell nyilvántartani a társaság összes ingatlanának (és az ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jognak) bruttó értékét és értékcsökkenési leírását.

Az ingatlan a föld és minden anyagi eszköz, amelyet a földdel tartós kapcsolatban létesítettek. Főbb csoportjai: telkek, épületek, építmények, ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jogok.

A telkek főkönyvi számlán csak az értéken nyilvántartott telkek szerepelnek. Az érték nélküli telkek valamennyi ismerv feltüntetésével, az analitikus nyilvántartásban megtalálhatók. Építési telkek és rajta lévő épület, építmény egyidejű beszerzése esetén, ha az épületet, építményt nem veszi a társaság használatba, akkor az épület, építmény beszerzési, bontási költségeit, továbbá a vásárolt telkeknek építkezésre alkalmassá tétele érdekében végzett munkák költségeit, a telkek értékét növelő beszerzési költségként kell elszámolni. A telkek bontás utáni piaci értékét meghaladó költségeket, ráfordításokat a megvalósuló beruházás bekerülési értékeként kell figyelembe venni.

Értékcsökkenési leírás nem számolható el a telkek után. A telken helyet foglaló épületek, építmények külön számlacsoportban kerülnek nyilvántartásra.

Egy adott beruházás miatt lebontott és újraépített épület, építmény bontásának költségeit az adott beruházás bekerülési értékébe be kell számítani. Az újraépítés költsége az újraépített eszköz bekerülési értékének minősül.

Az ingatlanok értékcsökkenése

Az értékcsökkenés elszámolása valamennyi tárgyi eszköznél a bruttó érték alapján lineáris kulcsok alkalmazásával történik.

A tárgyi eszközök maradványértékkel csökkentett bekerülési értékét azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogják. Az értékcsökkenés elszámolására tervet kell készíteni, az elszámolásra az aktiválás, az üzembe helyezés napjától kezdődően a megsemmisülés, a hiány feltárás, a selejtezés, illetve értékesítés, apportálás napjáig van mód.

Az értékcsökkenési leírás összege nem lehet nagyobb a bruttó értéknél.

Nem számolható el értékcsökkenés a földterület, a telkek, (bányaművelésre, veszélyes hulladék tárolására igénybe vett földterület, telkek kivételével) után, az üzembe nem helyezett beruházásoknál és a már teljesen (nulláig) leírt ingatlanoknál.

13 Műszaki gépek berendezések, járművek

A vállalászási tevékenységet közvetlenül szolgáló termelő berendezések, gépek, járművek bruttó értékét és értékcsökkenési leírását ebben a számlacsoportban kell nyilvántartani.

A műszaki berendezések, gépek, járművek értékcsökkenési leírására az ingatlanoknál leírtak vonatkoznak.

14 Egyéb berendezések, gépek, járművek

A vállalkozási tevékenységet tartósan, de közvetett módon szolgáló berendezések, felszerelések, járművek bruttó értékét és értékcsökkenési leírását ebben a számlacsoportban kell nyilvántartani. Itt szerepelnek az üzemi gépek, berendezések, az irodai, igazgatási berendezések és felszerelések, egyéb járművek, személygépkocsik, az üzemkörön kívüli gépek, berendezések, felszerelések, a bérbe adott gépek, berendezések.

Az egyéb berendezések, felszerelések, járművek értékcsökkenési leírása hasonlóan a többi tárgyi eszközhöz lineáris kulcsokkal történik, a maradványértékkel csökkentett bekerülési értéket kell felosztani azokra az évekre, amelyekben az adott eszközt használni fogják. A bérbe adott eszközök esetében egyedileg kell elbírálni, hogy a társaság élni kíván-e a Társasági adó törvény 1. számú mellékletében rögzített leírási kulcsokkal.

A képzőművészeti alkotások, az olyan kép- és hangarchívumnál és egyéb gyűjteményeknél, amely értékéből az idő elteltével nem veszít, egyedi mivoltából adódóan évről-évre nő, valamint a már teljesen (nulláig) leírt eszközöknél nem szabad értékcsökkenési leírást elszámolni.

16 Beruházások, felújítások

Beruházások között kell kimutatni azt a beszerzett, előállított, az előállítás folyamatában levő tárgyi eszközt, amelyet még nem aktiváltak, illetve üzembe helyezésére még nem került sor. Tárgyi eszköz értékét növelő beruházás a meglévő tárgyi eszköz bővítése rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, az élettartam növelésével összefüggő munka is.

A beruházásokat mindig a tárgyi eszközt kezelőnek, üzemeltetőnek kell a rendszeres használatbavétel napjával aktiválnia. Az üzembe helyezés bizonylata az üzembe helyezési okmány. A tárgyi eszközt az okmányban feltüntetett értékben kell aktiválni. Az üzembe helyezési okmányt a rendszeres használatbavétel napjával kell kiállítani, és még abban a hónapban könyvelni kell. A rendszeres használatba vétel napja az az időpont, amikor az üzemszerű termelés, a rendeltetészerű működés megkezdődik. A járműveket a forgalmi engedély megadásának napjával kell aktiválni. Üzembe helyezési okmány nélkül tárgyi eszköz - a 100.000 Ft értékhatár alattiak kivételével - nem aktiválható.

A beruházások után értékcsökkenési leírást nem szabad elszámolni. Előfordulhat, hogy ennek ellenére terven felüli értékcsökkenési leírást kell elszámolni. Ilyen esetben megfelelő indokkal, jegyzőkönyvvel kell igazolni, hogy a beruházással mi történt (feleslegessé vált, megrongálódott, értéke tartósan lecsökkent). A terven felüli értékcsökkenés elszámolhatóságát illetően az ügyvezető dönt.

A számlacsoportban elkülönítve kell nyilvántartani
- a befejezetlen beruházásokat,

- a felújításokat,
- a tárgyi eszközök raktáron levő állományát.

A tárgyi eszközök analitikus nyilvántartása

Az analitikus nyilvántartást a könyvelést végző személy vezeti.

Az analitikus nyilvántartás vezetése számítógépen történik. A rendszer biztosítja, hogy a következő információk rendelkezésre álljanak:

- a tárgyi eszköz azonosításához szükséges adatok,
- a tárgyi eszközhöz tartozó tartozékok konkrét felsorolása,
- a tárgyi eszköz létesítésének, gyártásának éve, száma, az üzembe helyezés időpontja (év, hó, nap,),
- a bruttó érték, annak növekedései, csökkenései, jogcímenként az értékcsökkenés nyitó értéke, tárgyévi növekedése, csökkenése, a terven felüli értékcsökkenés, és annak visszairása,
- az értékcsökkenés elszámolásának módja, maradványértéke,
- az időpont, amikor a tárgyi eszköz nettó értéke eléri a 0-t,
- abban az esetben, ha az értékcsökkenési leírást állományba lehet venni, akkor az állományba vételig elszámolt értékcsökkenés összege,
- a földterület nagysága, az ingatlan nyilvántartással egyezően, az ott használt mértékegységben,
- a földterület értéke, helyrajzi száma,

A tárgyi eszközök analitikus nyilvántartásából a következő adatoknak kell rendelkezésre állni:

Tárgyi eszközök állomány növekedése:

- új beszerzés, létesítés,
- használt eszköz átvétele,
- többlet és térítés nélküli átvétel,
- átszervezés miatti átvétel,
- gazdasági társulástól átvétel,
- átsorolás,
- egyéb növekedés.

Tárgyi eszközök állomány csökkenése:

- eladás,
- térítés nélküli átadás,
- káresemény, selejtezés, megsemmisülés,
- átszervezés miatt átadás,
- apportba adás,
- átsorolás,
- egyéb csökkenés.

Terven felüli értékcsökkenést kell elszámolni a tárgyi eszközöknél, akkor, ha

- a tárgyi eszközök, (ide nem értve a beruházást) könyvszerinti értéke tartósan és jelentősen magasabb, mint az eszköz piaci értéke,
- a tárgyi eszköz értéke tartósan lecsökken, mert feleslegessé vált, vagy megrongálódott, megsemmisült, illetve használhatatlan.

Az elszámolt terven felüli értékcsökkenést vissza kell írni, ha annak okai már nem állnak fenn, és az eszköz piaci értéke jelentősen meghaladja a könyv szerinti értéket, akkor az elszámolt terven felüli leírást visszaírással csökkenteni kell. A visszaírással legfeljebb a terv szerinti értékcsökkenés figyelembe vételével meghatározott nettó értékig növelhető az eszköz értéke. A visszaírások összege egyedi eszközönként nem haladhatja meg a terven felüli értékcsökkenések egyedi eszközökre számított halmozott összegét.

SZÁMLAÖSSZEFÜGGÉSEK AZ IMMATERIÁLIS JAVAKHOZ ÉS A TÁRGYI ESZKÖZÖKHÖZ

T11	- K4541	Az immateriális javak beszerzésének (beszerzési költségeinek) nyilvántartásba vétele.
T466		
T 16	- K454	Beruházással, felújítással kapcsolatos szállítói teljesítmények elszámolása.
T 466		
T16	- K465	Importált beruházási teljesítményekkel kapcsolatban a vámhatóság által kivetett vámköltség és a vámköltségen kívüli vámteher összegének elszámolása.
T466	- K465	Levonható import ÁFA VPOP értesítése alapján
T16	- K21,23	Használatba nem vett forgóeszközök átsorolásának elszámolása.
T21,23	- K16	Használatba nem vett tárgyi eszköz átsorolása a forgóeszközök közé.
T12,13,14	- K16	Befejezett, használatba vett beruházások aktiválása.
T13,14	- K511	Használatba vett (költségként elszámolt) anyagkészlet átsorolásának elszámolása a tárgyi eszközök közé beszerzési (előállítási) költségen. Könyvelni csak akkor szabad, ha adott éven belül történik az átsorolás.
T571	- K139 K149	Előzőhöz kapcsolódóan a használatba vételtől számított elhasználódási időre jutó tervszerinti értékcsökkenés elszámolása az átsorolással egyidőben.
T511	- K13	A rendeltetésszerűen használatba vett tárgyi eszköz átsorolása az anyagkészlet közé (bruttó érték kivezetése).
	- K14	
T139, 149	- K 511	Az átsorolással egyidőben a már elszámolt értékcsökkenés összegének átvezetése.
T11	- K96	Térítés nélküli átvett, ajándékként, hagyatékként kapott, többletként talált eszközérték, egyezően az átadónál kimutatott nyilvántartási értékkel
T12		(maximum a forgalmi, piaci érték).
T13		Kapcsolódó tétel:
T14		
T96	- K48	Az előzőek időbeli elhatárolása, az eszköz várható használati idejére, valamint

T48	- K96	az átvett eszköz költségkinti elszámolásával azonos összegű feloldás.
T571	- K119 - K129 - K139 - K149	Terv szerinti értékcsökkenési leírás elszámolása.
T572	-K119 -K139 -K149	Beszerzéskor azonnal az értékcsökkenés elszámolása.
T86	- K118 - K128 - K138 - K148	A hiányzó, selejtezett, káresemény miatt megsemmisült immateriális javak, tárgyi eszközök elszámolása terven felüli értékcsökkenésként
T119, 118	- K11	A hiányzó, selejtezett, káresemény miatt megsemmisült immateriális javak, tárgyi eszközök terv szerinti és terven felüli értékcsökkenésének kivezetése a bruttó értékkel szemben.
T129, 128	- K12	
T139, 138	- K13	Térítés elszámolása
T149, 148	- K14	
T384	- K963	
T36	- K963	
T21,22,23	- K119 - K129 - K139 - K149	A hulladékanyagként hasznosítható érték átvezetése, állományból való kivezetés esetén (kiselejtezés, káresemény)
T86	- K12, 13, 14	Tárgyi eszközök, immateriális javak értékesítésénél a bruttó érték kivezetése.
T119, 118	- K11 -K86	Értékesített tárgyi eszköz, immateriális javak halmozott terv szerinti és terven felüli értékcsökkenésének kivezetése.
T129, 128	- K96 - K467	Értékesített tárgyi eszközök, immateriális javak bevétele forintban vagy devizában.
T139, 138		
T149, 148		
T38		
T118	- K96	Terven felüli értékcsökkenés visszaírása
T128		
T138		
T148		
T86	- K12,13,14	Társaságba apportként bevitt tárgyi eszköz, immateriális javak nyilvántartás szerinti bruttó értékének kivezetése.
	-K11	
T129, 128	- K86	Az apportként bevitt tárgyi eszközök, immateriális javak nyilvántartás szerinti halmozott terv szerinti és terven felüli értékcsökkenésének kivezetése.
T139, 138		
T149, 148		
T119, 118		

T36	- K96	Az apportként bevitt tárgyi eszközök, immateriális javak társasági szerződés szerinti (alapító okirat) értékének nyilvántartásba vétele, átadáskor követelésként.
T16	- K36	Apport érték átvezetése részesedésre a cégbírósági bejegyzéssel egyidejűleg.
T86	- K12,13,14 - K11	Térítés nélkül átadott tárgyi eszközök, immateriális javak nyilvántartás szerinti bruttó értékének kivezetése.
T119, 118		
T129, 128	- K86	Térítés nélkül átadott tárgyi eszközök, immateriális javak nyilvántartás szerinti halmozott terv szerinti és terven felüli értékcsökkenésének kivezetése.
T139, 138		
T149, 148		

III. Befektetett pénzügyi eszközök

Ebben a csoportban kell nyilvántartani azokat a pénzügyi befektetéseket, amelyek hosszúlejáratúak, és a társaság azzal a céllal kötötte le szabad eszközeit, hogy azáltal tartós jövedelemre, osztalékra, kamatra illetve irányítási és ellenőrzési jogokra tegyen szert.

A befektetett pénzügyi eszközöknek amortizációja nincs, azonban ezekre is jellemző, hogy értéküket változtathatják. Ha ez tartóssá válik és ez értékvesztést jelent, akkor leértékelésük elkerülhetetlenné válik. Ezt a mérlegvalódiság elve követeli meg.

Aktiváláskor a részesedéseket bekerülési értéken kell figyelembe venni, ami a beszerzéskor megegyezik a beszerzési árral.

A tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bekerülési értékének specialitásait az Értékelési szabályzat tartalmazza.

A tartósan adott pénzeszközöknél, tartós lekötéseknél bekerülési értéknek a kihelyezéskori illetve lekötéskori értéket kell tekinteni.

A befektetett pénzügyi eszközöket a beszámoló készítésekor egyedileg kell értékelni. Évvégén szükséges ellenőrizni az értékvesztés előfordulhatóságát, vagyis a partner vállalkozások piaci megítélésére vonatkozó információkat be kell szerezni. Az információ megszerzésének különbözők a lehetőségei, azokért az ügyvezető felel.

Értékvesztést akkor kell elszámolni, ha a részesedések és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok után, ha ezen eszköz könyv szerinti értéke és piaci értéke közötti, veszteség jellegű különbség tartós, és jelentős összegű.

A gazdasági társaságban lévő tulajdonosi részesedést jelentő befektetés piaci értékének meghatározásakor figyelembe kell venni a gazdasági társaság tartós (legalább egy éven keresztül történő) piaci megítélését, a gazdasági társaság saját tőkéje és a jegyzett tőkéje, illetve a befektetés könyv szerinti értéke és névértéke arányát.

A társaságnál értékvesztést kell elszámolni a gazdasági társaságban lévő tulajdoni részesedést jelentő befektetésnél, ha legalább egy éven keresztül a gazdasági társaság saját tőke/jegyzett tőke aránya 10 %-kal kisebb, mint a befektetés könyv szerinti értéke/befektetés névértékének aránya. Az értékvesztést a piaci érték szintjéig kell elszámolni.

A hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírnál – függetlenül

attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel – értékvesztést kell elszámolni, ha a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír könyv szerinti értéke és – (felhalmozott) kamatot nem tartalmazó – piaci értéke közötti különbség veszteségjellegű, tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

Amennyiben a mérlegfordulónapi értékelés során megállapítást nyert, hogy a befektetések és értékpapírok mérlegkészítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbséggel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a befektetés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a befektetés beszerzési értékét.

Az értékvesztés elszámolásának és visszaírásának tekintetében jelentősnek minősül, ha a piaci érték és könyv szerinti érték különbsége meghaladja a könyv szerinti érték 20 %-át, tartósnak, ha egy éven túl fennáll.

Az értékvesztés elszámolásának és visszaírásának részletes szabályait az Értékelési szabályzat tartalmazza.

A befektetett pénzügyi eszközök csoportjai:

- 17 tulajdoni részesedést jelentő befektetések (részesedések)
- 171 tartós részesedés kapcsolt vállalkozásban
- 172 tartós jelentős tulajdoni részesedés
- 173 egyéb tartós részesedés
- 177 részesedések értékhelyesbítése
- 178 tartós részesedések értékelési különbsége
- 179 részesedések értékvesztése és annak visszaírása
- 1791 kapcsolt vállalkozásban lévő tartós részesedés értékvesztése és annak visszaírása
- 1792 tartós jelentős tulajdoni részesedés értékvesztése és annak visszaírása
- 1793 egyéb tartós részesedés értékvesztése és annak visszaírása
- 18 hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok
- 181 államkötvények
- 182 vállalati kötvények
- 183 tartós diszkont értékpapírok
- 184 vállalkozástól eltérő gazdálkodó szervek értékpapírjai
- 188 hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok értékelési különbsége
- 189 hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok értékvesztése és annak visszaírása
- 19 tartósan adott kölcsönök
- 191 tartósan adott kölcsönök kapcsolt vállalkozásban
- 192 tartósan adott kölcsönök jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozásban
- 193 tartósan adott kölcsönök egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásban
- 194 egyéb tartósan adott kölcsönök
- 195 tartós bankbetétek
- 1951 tartós bankbetétek kapcsolt vállalkozásban
- 1952 tartós bankbetétek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozásban
- 1953 tartós bankbetétek egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásban

- 1954 egyéb tartós bankbetétek
- 196 pénzügyi lízing miatti tartós követelés
- 198 tartósan adott kölcsönök értékelési különbözete
- 199 tartósan adott kölcsönök (és bankbetétek) értékvesztése és annak visszairása
- 1991 kapcsolt vállalkozásban tartósan adott kölcsönök értékvesztése és annak visszairása
- 1992 jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozásban tartósan adott kölcsön értékvesztése és annak visszairása
- 1993 egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozásban tartósan adott kölcsönök értékvesztése és annak visszairása
- 1994 egyéb tartósan adott kölcsönök értékvesztése és annak visszairása
- 1995 tartós bankbetétek értékvesztése és annak visszairása
- 1996 pénzügyi lízing miatti tartós követelés értékvesztése és annak visszairása

17 Részesedések

Ebben a számlacsoportban kell nyilvántartani a gazdasági társaságba, külföldi érdekeltségbe befektetett eszközök értékét, valamint a vásárolt részesedések értékét. A számlacsoporton belül a következő külön alcsoportban kell megnyitni:

- kapcsolt vállalkozás részesedései,
- jelentős tulajdonosi részesedések,
- egyéb részesedések,
- részesedések értékvesztése.

A külföldi érdekeltségnél lekötött devizaeszközök értékét, az érdekeltség székhelye szerinti pénznemben is nyilván kell tartani.

18 Értékpapírok

Ebben a számlacsoportban kell nyilvántartani azokat a vagyonnal kapcsolatos jogot megtestesítő forgalomképes okiratban megtestesülő pénzügyi befektetéseket (állami értékpapírok, kötvények, záloglevél, közraktárjegy, árujegy), amelyek egy évnél hosszabb ideig vannak a társaság birtokában.

Az egy éven túli kamatozó értékpapírok e számlacsoportban kimutatott értéke nem tartalmazhatja a vételárban lévő kamat összegét. Az értékpapír beszerzésekor a kifizetett ellenértékből a kamat összegét le kell választani, és azt fizetett kamatként kell elszámolni.

19 Adott kölcsönök

Ebben a számlacsoportban kell nyilvántartani a más vállalkozónak, egyéb jogi személynek, társasági dolgozónak (lakásépítési célra) tartósan forintban vagy devizában kölcsönadott pénzeszközök összegét. A befektetés célja a szerződés szerint megállapított kamatjövedelem vagy egyéb tartós kapcsolat biztosítása.

A befektetett pénzügyi eszközök analitikus nyilvántartása

A nyilvántartásnak tartalmaznia kell:

- az azonosításhoz szükséges adatokat,
- a befektetés, vásárlás, kölcsönadás évét, összegét;
- annak időközbeni értékvesztéseit, egyéb csökkenéseit (pl. eladás, törlesztés), az értékvesztés visszaírását,
- esetleges lejáratát és
- osztalék, kamat fizetés feltételeit.

SZÁMLAÖSSZEFÜGGÉSEK A BEFEKTETETT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖKHÖZ

Részesedések, értékpapírok

T17,18	- K384	Részesedések, értékpapírok nyilvántartásba vétele a megszerzésükért fizetett ellenérték összegével.
T17,18	-K96	Térítés nélküli átvétel az átadó könyv szerinti értéke és a piaci közül a kisebb értéken (ideértve az ajándék, hagyaték miatti átvételt is piaci értéken).
T96	- K48	A könyvelt érték passzív időbeli elhatárolása.
T36	- K17,18	Részesedések, értékpapírok eladásakor a könyvszerinti érték kivezetése.
T384	- K36	Az értékesítéshez kapcsolódó eladási ár, a pénzügyi teljesítéskor.
T36	- K97	Befektetett pénzügyi eszközök eladásának árfolyamnyeresége.
T87	- K36	Befektetett pénzügyi eszközök eladásának árfolyamvesztesége.
T36	- K97	Mérlegkészítésig ismertté vált járó osztalék
T384	- K97	Kapott osztalék
T87	- K17	Megsemmisült, elveszett részesedés (csak bemutatóra szóló részesedések esetén)
T86	- K17-18	Befektetett pénzügyi eszköz bevitele apportként gazdasági társaságba, ehhez kapcsolódóan a könyv szerinti érték kivezetése.
T 17,18	- K96	Befektetett pénzügyi eszköz bevitele apportként gazdasági társaságba, ehhez kapcsolódóan a társasági szerződés szerinti érték elszámolása.(Az új részesedés állományba vétele. A cégbírósági bejegyzés megtörténteig a 16, 17, helyett a 369-re kell könyvelni.)
T86	- K17,18	Befektetett pénzügyi eszköz térítés nélküli átadása esetén a könyvszerinti érték kivezetése.
T87	- K17,18	Értékvesztés elszámolása év végén a pénzügyi befektetések leírásaként
T17,18	- K87	Értékvesztés visszaírása

Adott kölcsönök

T 19	- K384	Adott kölcsön nyilvántartásba vétele a kihelyezéssel egy időben.

	K386	Devizakölcsön esetében a kihelyezéskor érvényes MNB által másodikként közzétett hivatalos deviza vételi árfolyamon.
T384	- K19	Ft-ban adott kölcsön esedékes törlesztésének elszámolása.
T87	- K19	Devizakölcsön esetén az árfolyamveszteség elszámolása.
T19	- K97	Devizakölcsön esetén az árfolyamnyereség elszámolása.
T87	- K19	Év végi értékelés árfolyam különbözete, ha veszteség jellegű.
T19	- K97	Év végi értékelés árfolyam különbözete, ha nyereség jellegű.
T87	- K19	Bankbetétek értékvesztésének elszámolása.
T39	- K97	Járó kamat, ha a mérlegkészítésig ismertté vált.
T384	- K97	Kapott kamat.
T86	- K19	Hitelezési veszteséggként leírás.

2. SZÁMLAOSZTÁLY

B. Forgóeszközök

I. Készletek

A Társaság két féle készletet különbözet meg:

Vásárolt készletek: Anyagok

Sajáttermelésű készletek: Befejezetlen termelés

Az anyagként elszámolt készletek között a társaság év közben mennyiségi és értékbeni nyilvántartást nem vezet, az anyagkészlet értékét év végén leltározással állapítja meg.

A befejezetlen termelésként nyilvántartott készletekről - évközben - értékben és mennyiségben nyilvántartást nem vezet, ezért a befejezetlen termelés értékét év végi leltározással állapítja meg és könyveli le.

A készletek között azokat az eszközöket kell kimutatni, amelyek egy évnél rövidebb ideig szolgálják a vállalkozási tevékenységet. A készletek általában egy tevékenységi folyamatban vesznek részt. A készletekbe kell besorolni a fenntartási anyagokat, a tartalék alkatrészeket, fődarabokat, az üzemanyagokat, a fogyóanyagokat, az értékesítési céllal beszerzett árukat, az áruszállítási göngyölegeket, a közvetített szolgáltatásokat, valamint az értékesítés céljából előállított saját késztermékeket, és a befejezetlen termelést. Nem szabad készletként kimutatni a társaság tulajdonát nem képező termékeket, így a javításra, bér munkára, megmunkálásra, bizományba átvett áruk és termékek értékét.

A készletekbe át kell sorolni a rendeltetésének megváltozása után a befektetett (tárgyi) eszközöket.

A társaság tulajdonát képező készleteket akkor is ki kell mutatni, ha az nincs a társaság birtokába, (pl. úton lévő készlet, idegen helyen tárolt készlet) vagy a számla mérlegkészítésig még nem érkezett meg (nem számlázott szállítás).

A számlaosztály keretében a vásárolt készletek értékét beszerzési áron, a saját termelésű készleteket közvetlen önköltségen kell kimutatni.

A vásárolt készletek beszerzési ára csak a le nem vonható általános forgalmi adót tartalmazhatja.

A tényleges beszerzési ár a belföldön vásárolt készletek általános forgalmi adó nélküli vételárát, az esetleges engedményekkel csökkentett, felárakkal növelt számla szerinti árat, továbbá a beszerzéssel szoros kapcsolatban lévő egyedileg a készlethez rendelhető mellékköltségeket foglalja magába.

A költségvetésnek és az önkormányzatnak fizetett illetékeket és hatósági díjakat is a beszerzési ár részeként kell elszámolni.

A vásárolt készletek mérlegbe beállítandó értékét az alábbiak határozzák meg:

A vásárolt készletek év végi zárókészletét csökkent értékben kell szerepeltetni, ha

- a vonatkozó előírásoknak, az eredeti rendeltetésének nem felelnek meg, és
- ha megrongálódott, ezért értékesítése vagy felhasználása kétséges, felesleges készletnek minősül. A leírás mértékét a használhatósági (eladhatósági) állapot határozza meg.

Csökkentett értékben kell azokat az anyag- és árukészleteket a mérlegbe beállítani, amelyek nyilvántartott beszerzési ára magasabb, mint a mérlegkészítéskor ismert tényleges piaci érték.

A piaci érték meghatározásánál a mérlegkészítés időpontjáig megismert átlagos beszerzési árakból kell kiindulni.

A készletleértékelésekről, valamint az értékvesztésekről készített kimutatások (gépi tablók) mérlegdokumentációként kezelendők. A kimutatásnak tartalmaznia kell:

- a készlet megnevezését, - azonosítási számát,
- mennyiségét.
- a nyilvántartási egységárát (beszerzési árát) - a nyilvántartási összértéket,
- az átértékelt mennyiséget, - az értékelési egységárát, - az új értéket és
- a leértékelés összes összegét.

Amennyiben a készlet piaci értéke jelentősen és tartósan meghaladja a könyv szerinti értéket, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a készlet könyv szerinti értéke nem haladhatja meg az eredeti bekerülési értéket.

21-22 Anyagok

Itt kell kimutatni a társaság összes anyagkészletének értékét, melyek főkönyvi csoportosítása a következő:

- 2 készletek
- 21 anyagok
- 211 nyersanyagok és alapanyagok
- 22 anyagok
- 221 segédanyagok
- 222 üzemanyagok és fűtőanyagok

- 223 fenntartási anyagok
- 224 építési anyagok
- 225 egy éven belül elhasználódó anyagi eszközök
- 226 tárgyi eszközök közül átsorolt anyagok
- 227 egyéb anyagok
- 228 anyagok árkülönbözete
- 229 anyagok értékvesztése és annak visszairása

Fenntartási anyagnak minősülnek azok az anyagok, amelyek a társaság tárgyi eszközeinek javításához, karbantartásához, elhasználódott alkatrészek és alkotórészek, valamint a tartozékok cseréjéhez szükségesek.

Egyéb anyagok a védőételek, védőitalok, nyomtatványok, irodaszerek.

SZÁMLAÖSSZEFÜGGÉSEK AZ ANYAGOKHOZ

T 5111-5119 - K4541/3811 A beérkezett anyagok számla szerinti árának könyvelése.

T4661

T211-227 - K5111-5119 Az anyagok raktárra vétele beszerzési áron év végén.

T211-227 - K9699 Káresemény során megsemmisült készletekből hasznosítható hulladék raktárra vétele.

T8661 - K229 Raktári készletek értékvesztése

T229 - K9661 Raktári készletek értékvesztésének visszairása.

T8699 - K211-227 Káresemény miatti károk raktári készletekben.

T211-227 - K12-15 Kiselejtezett tárgyi eszközök hulladék anyagának raktárra vétele.

26-28 Áruk és áruszállítási göngyölegek

Árunak kell tekinteni a változatlan formában történő továbbadás céljából beszerzett termékeket. Árunak kell tekinteni a közvetített szolgáltatást a kiszámlázásig. Az áruk között kell kimutatni:

- a kereskedelmi árukészletet,
- a betétdíjas göngyölegeket
- és a közvetített szolgáltatásokat.

26 Áruk

Kereskedelmi árukészletként az idegen helyen tárolt árukat kell kimutatni beszerzési áron. Az árukészlettel együtt beszerzett göngyölegek értékét, betétdíjas áron kell nyilvántartani.

27 Közvetített szolgáltatások

Közvetített szolgáltatásnak kell tekinteni, ha a társaság saját nevében vásárolt és a megrendelővel kötött szerződés alapján a szerződésben rögzített módon részben vagy egészben, de változatlan formában továbbszámlázza a szolgáltatást. Közvetített szolgáltatásnál a társaság vevője és nyújtója is a szolgáltatásnak, a vásárolt szolgáltatás részben, vagy egészben közvetítésre kerül, úgy, hogy a megrendelővel

kötött szerződésből a közvetítés lehetősége, a számlából a közvetítés ténye egyértelműen ki kell, hogy tűnjön.

SZÁMLAÖSSZEFÜGGÉSEK AZ ÁRUKHOZ

T26,	- K4541	Áru és göngyöleg beszerzés, szállítói számla alapján.
T28	- K-381	
T4541	- K28	A szállítónak (kibocsátónak) visszaszállított betétdíjas göngyölegek elszámolása számla alapján, betétdíjas áron.
T86	- K26	Áruk leltár elszámolási különbözetének (jelen esetben hiányának, többlet esetén piaci értéken, egyéb bevételként) könyvelése beszerzési áron.
T86	- K28	Göngyölegek leltár elszámolási különbözetének (jelen esetben hiányának, többlet piaci értéken, egyéb bevételként) könyvelése betétdíjas áron.
T86	- K28	Göngyölegsejtezés, elszámolása.
T27	- K 4541	A társaságnak leszámolt közvetített szolgáltatás értékének könyvelése
T466		
T86	- K26	Áru, betétdíjas göngyöleg, közvetített szolgáltatás,
	- K27	értékvesztése.
	- K28	

3. SZÁMLAOSZTÁLY

II. Követelések, pénzügyi eszközök és aktív időbeli elhatárolások

A számlaosztályban megnyitott főkönyvi számlákon kell nyilvántartani a forgóeszközök közül

- a követeléseket, amelyek a különféle szolgáltatási és egyéb szerződésekből erednek, amelyeket a társaság már teljesített, a másik fél azt elfogadta, de a pénzügyi teljesítés még nem történt meg,
- a pénzügyi eszközöket, amelyek készpénzben, csekkben, vagy bankbetét formájában állnak rendelkezésre,
- a forgatási célú értékpapírokat, továbbá
- az aktív időbeli elhatárolásokat, amelyek a társaság - a gazdálkodási évben kimutatott - eredményét növelik.

Követelések

A követelések jellemzői

- különböző szerződéses jogviszonyból erednek, - pénzformában kifejezett fizetési igények,
- termékértékesítéshez, elvégzett szolgáltatáshoz, kölcsönnyújtáshoz,
- előlegfizetéshez kapcsolódnak.

A mérlegbe csak az adós által elismert követelések állíthatók be. Ha az adós a követelés összegét nem, vagy csak részben ismeri el, akkor az el nem ismert összeget még peresítés esetén sem lehet a mérlegbe beállítani.

A követelések között megnyitott számlacsoportok:

- 31 követelések áruszállításból és szolgáltatásból (vevők)
- 311 belföldi követelések
- 315 belföldi követelések értékvesztése és annak visszaírása
- 316 külföldi követelések
- 319 külföldi követelések értékvesztése és annak visszaírása

- 32 követelések részesedési viszonyban álló vállalkozásokkal szemben
- 321 követelések kapcsolt vállalkozással szemben
- 322 követelések jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozással szemben
- 323 követelések egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozással szemben
- 329 részesedési viszonyban álló vállalkozásokkal szembeni követelések értékvesztése és annak visszaírása
- 3291 kapcsolt vállalkozással szembeni követelések értékvesztése és annak visszaírása
- 3292 jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozással szembeni követelések értékvesztése és annak visszaírása
- 3293 egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozással szembeni követelések értékvesztése és annak visszaírása

- 33 jegyzett, de még be nem fizetett tőke
- 331 jegyzett, de még be nem fizetett tőke kapcsolt vállalkozással szemben

- 332 jegyzett, de még be nem fizetett tőke jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozással szemben
- 333 jegyzett, de még be nem fizetett tőke egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozással szemben
- 334 egyéb jegyzett, de még be nem fizetett tőke

- 34 váltókövetelések
  - 341 belföldi váltókövetelések
  - 345 belföldi váltókövetelések értékvesztése és annak visszaírása
  - 346 külföldi váltókövetelések
  - 349 külföldi váltókövetelések értékvesztése és annak visszaírása

- 35 adott előlegek
  - 351 immateriális javakra adott előlegek
  - 352 beruházásokra adott előlegek
  - 353 készletekre adott előlegek
  - 354 szolgáltatásokra adott előlegek
  - 355 egyéb adott előlegek
  - 359 adott előlegek értékvesztése és annak visszaírása
  - 3591 immateriális javakra adott előlegek értékvesztése és annak visszaírása
  - 3592 beruházásokra adott előlegek értékvesztése és annak visszaírása
  - 3593 készletekre adott előlegek értékvesztése és annak visszaírása
  - 3594 szolgáltatásokra adott előlegek értékvesztése és annak visszaírása
  - 3595 egyéb adott előlegek értékvesztése és annak visszaírása

- 36 egyéb követelések
  - 361 munkavállalókkal szembeni követelések
  - 362 költségvetési kiutalási igények
  - 363 költségvetési kiutalási igények teljesítése
  - 364 rövid lejáratú kölcsönadott pénzeszközök
  - 365 vásárolt és átvett követelések
  - 366 részesedésekkel, értékpapírokkal kapcsolatos követelések
  - 367 határidős, opciós és swap ügyletekkel kapcsolatos követelések
  - 368 különféle egyéb követelések
  - 3680 követelések, elszámolások
    - 36801 munkavállalókkal, önkéntesekkel szembeni követelés
    - 36808 egyéb követelések/elszámolások
  - 369 egyéb követelések értékelése
  - 3691 egyéb követelések értékvesztése és annak visszaírása
  - 3692 egyéb követelések értékelési különbözete
  - 3693 származékos ügyletek pozitív értékelési különbözete

31-34 Követelések áruszállításból és szolgáltatásból

Ebben a számlacsoportban kell nyilvántartani a szolgáltatások nyújtásából, munkateljesítésből, értékesítésből, stb. származó minden követelést - beleértve a vevő által fizetendő forgalmi adó összegét is - valamint a követelésre befolyt összegeket és a követelést csökkentő (utólag adott minőségi vagy fizetési engedmények) tételeit. A könyvelést a szolgáltatással azonos időszakban kell nyilvántartásba venni, kimenő számla, illetve egyes esetekben havi feladás alapján.

A számlacsoporton belül külön-külön főkönyvi számlákon kell rögzíteni a belföldi, illetőleg a külföldi vevőkkel kapcsolatos forgalmat az alábbi bontásban:

- Vevő követelések forintban
- Vevő követelések devizában.

Vevő követelések forintban

Itt kell kimutatni az áruszállításból, anyageladásból, tárgyi eszköz értékesítésből, személyzet kölcsönadásból, bérleti díjból, ipari tevékenységből, stb. származó forintban keletkezett kintlévőségeket, amelyeket a megterhelt vállalatok átutalással egyenlítenek ki.

Vevő követelések devizában.

Ebben a számlacsoportban kell kimutatni azokat a teljesítményeket, amelyek külföldi áruforgalomban külföldre irányultak, valamint a külföldi vevőnek történő értékesítést, és külföldi igénybevevőnek nyújtott szolgáltatást, amelyek ellenértékét a társaság export árbevételként számol el és a belföldi teljesítményként devizában kiszámlázott tételeket. Évvégén külön kigyűjtés alapján biztosítani kell, hogy a devizában teljesített, de belföldi értékesítésnek minősülő tételek elszámolása megfelelő legyen. A külföldi ügyfeleknél előfordulnak kölcsönös szolgáltatásból származó aktív és passzív elszámolások, ezeket az analitikus nyilvántartás keretében, a felmerülés eredeti pénznemében kell nyilvántartani, és egyeztetni.

Az áruszállításból és szolgáltatásnyújtásból eredő, általános forgalmi adót is tartalmazó követelést a vevő által elismert, számlázott összegben kell a könyvekben kimutatni, amíg a követelést pénzügyileg nem rendezték, váltóval ki nem egyenlítették, vagy amíg az veszteségként leírásra nem került.

Az óvatosság elve értelmében nem lehet eredményt kimutatni, ha az árbevétel, bevétel pénzügyi realizálása bizonytalan. A vevő, az adós minősítése alapján a mérleg fordulónapon fennálló és a mérlegkészítésig ki nem egyenlített követelésnél értékvesztést kell elszámolni a követelés könyv szerinti értéke és a várható megtérülés közötti veszteség jellegű különbözet összegében, ha ez a különbözet tartós és jelentős.

Tartósnak tekinthető a követelés könyv szerinti értéke és várhatóan megtérülő összege közötti veszteségjellegű különbözet, ha a követelés kiegyenlítésére a fizetési határidőt követő 60 napon belül nem került sor.

Jelentősnek akkor tekinthető a veszteségjellegű különbözet, ha meghaladja a követelés eredeti bekerülési értékének a 20%-át, vagy a 100 ezer Ft-ot.

A mérleg fordulónapján fennálló követelések minősítésének az adós fizetőképességére vonatkozó, a mérlegkészítésig beszerzett információkra kell alapulnia. Ha már nem állnak fenn az értékvesztés elszámolását megalapozó körülmények az elszámolt értékvesztést vissza kell írni.

A mérlegben nem szabad értékkel szerepeltetni a peresített és a behajthatatlannak minősített követeléseket. A peresített követelések csak akkor szerepelhetnek a

mérlegben, ha a mérleg fordulónapja és készítésének időpontja között a pénzügyi teljesítés megtörtént.

Vevő követelések analitikus nyilvántartása

A vevő követelések analitikus nyilvántartása számítógépen történik, a számla elkészítésével egy munkamenetben biztosított a szükséges analitika előállítása is.

Biztosítani kell, hogy a külföldi vevők folyószámláinak értéke eredeti pénznemben is megállapítható legyen. A folyószámlák forgalmát folyamatosan kell rendezni és az eltéréseket felderíteni. A nyilvántartást úgy kell vezetni, hogy abból egyértelműen megállapíthatók legyenek a következő adatok:

- a vevő azonosító adatai (név, azonosító kód, cím),
- a teljesítés és a számlázás időpontja,
- a számla kiegyenlítésének esedékessége,
- a számla száma, végösszege (teljesítményérték + ÁFA),
- a fizetett előlegek,
- jóváírások, engedmények,
- kiegyenlített összegek, a teljesítés napja,
- a külföldi pénznem (deviza) megnevezése,
- az összeg külföldi pénznemben, és az alkalmazott devizaárfolyam.

A belföldi követelés analitikáját csak forintban, a külföldi követelések analitikáját forintban és devizanemenként is figyelembe kell venni. A belföldi és a külföldi vevők analitikájának is tartalmazni kell az elszámolt értékvesztéseket, és azok visszaírásait. Az analitikus nyilvántartások adatait a főkönyvi könyvelés adataival rendszeresen egyeztetni szükséges, különösen fontos ez a mérlegkészítés előtt.

35 Adott előlegek

Év közben ebben a számlacsoportban kell elkülönítetten kimutatni a beruházásokra, immateriális javakra, szolgáltatásokra illetve a készletekre adott előlegek összegét. A forintban adott előlegeket a ténylegesen fizetett összegben kell kimutatni.

Devizában, valutában adott előlegek esetében a forintértéket az alábbiak szerint kell meghatározni:

- elszámolási betétszámláról történő átutaláskor adott ügyletet lebonyolító pénzügyintézetnek ténylegesen fizetett forintösszegben kell az adott előlegeket kimutatni,
- devizaszámláról, valutapénztárból történő átutalás esetén az adott deviza, valuta pénzügyi teljesítéskori könyv szerinti (bekerülési) árfolyamán számított forint összegben kell kimutatni.

A devizában, valutában adott előlegek év végi értékelésekor az alábbiak szerint kell eljárni:

- a beruházási szállítók számlájának beérkezésekor az adott előlegeket a könyv szerinti árfolyamon kell átvezetni a külföldi szállítóval szembeni kötelezettség csökkenéseként (árfolyam-differencia csak a szállítók számlánál keletkezhet),
- ha a szállító teljesítése (számlázása) a fordulónapig nem történt meg, akkor a devizás követelések értékelési szabályai szerint kell értékelni,
- ha a fordulónap és a mérlegkészítés napja között következik be olyan gazdasági esemény (pl: szerződés megkötés), amely miatt a fizetett előleg visszakövetelhető,

akkor már nem előlegnek minősül, hanem követelésnek, és átvezetendő az Egyéb követelések közé.

Az adott előlegekhez egyedi nyilvántartást kell vezetni Ft értékben, import beszerzésekre nyújtott előlegek esetében devizanemenként és Ft értékben egyaránt. Az egyedi nyilvántartásban szerepeltetni kell az előleget fogadó fél azonosító adatait, a szerződés paramétereit és a pénzügyi teljesítés idejét, az előleg összegét az átvezetés (megszűntetés) idejét. Devizában nyújtott előlegeknél a nyilvántartásba vételi árfolyamot és az esetleges leértékelések időpontját, összegét.

A mérlegben az adott előlegek nem a követelések, hanem

- a beruházásra adottak a tárgyi eszközök;
- az immateriális javakra adottak az immateriális javak között
- a készletekre adottak a készletek között szerepelnek.

SZÁMLAÖSSZEFÜGGÉSEK A VEVŐHÖZ ÉS AZ ADOTT ELŐLEGEKHEZ

T311	- K91-92 467	Belföldi értékesítés kiszámlázott értékének és a fizetendő ÁFA-nak nyilvántartásba vétele a számla alapján.
T91-92	- K311	Belföldi vevőnek utólag adott fizetési és minőségi engedmény
467		könyvelése számlahelyesbítéssel.
T381	- K91-92 467	Belföldi értékesítés, készpénzfizetéssel történő könyvelése.
T383	- K311	Vevő tartozások kiegyenlítése csekkel, illetve átutalással.
384		
T87	- K316	Külföldi követelés pénzügyi teljesítésekor keletkezett
T316	- K97	árfolyamveszteség, illetve árfolyamnyereség könyvelése.
T86	-K311	Vevő követelés leírása behajthatatlanná válás esetén.
T38	-K96	Korábban behajthatatlannak minősített, és leírt külföldi követelésre befolyt összeg.
T316	- K97	Korábban behajthatatlannak minősített, és leírt külföldi követelésre befolyt összegből az árfolyam nyereség és az árfolyamveszteség könyvelése.
T87	- K316	

36 Egyéb követelések

Az egyéb követelések között kell nyilvántartani azokat a rövid lejáratú követeléseket és követelés jellegű elszámolásokat, amelyek kiemelt mérlegtételként a mérlegben nem szerepelnek.

Ebben a számlacsoportban kell könyvelni

- a költségvetési kiutalási igényeket,
- a munkavállalókkal szembeni követeléseket,
- a vállalkozáson belüli elszámolásokat,
- a rövid lejáratra (egy éven belüli lejáratú) kölcsönadott pénzeszközöket,
- különféle, egyéb követeléseket.

Munkavállalókkal szembeni követelések

A munkavállalókkal szembeni követelések közé kell könyvelni

- a munkavállalóknak folyósított előlegekkel, kölcsönökkel,
- az anyagi felelősség érvényesítése címén előírt összegekkel, bírósági letiltásokkal,
- a különféle elszámolásokra kiadott összegekkel, és
- egyéb elszámolásokkal kapcsolatos követeléseket.

A munkavállalóknak folyósított előlegek, kölcsönök lehetnek:

- úti előlegek,
- fizetési előlegek, előre kifizetett munkabérek.

Anyagi felelősség címén a felelős munkavállalóra áthárított hiányok, selejtek miatti kártérítések vehetők figyelembe.

A munkavállalók más szervezetekkel szemben fennálló kötelezettségeként csak olyan összegeket szabad az egyéb követelések között figyelembe venni, amelyeket törvényes rendelkezés lehetővé tesz, és amelyet a társaság annak a szervezetnek ténylegesen megfizetett.

A számlacsoport minden számlájához kapcsolódóan olyan analitikus nyilvántartást kell vezetni, amelyből a tartozás jogcíme, a keletkezés és a törlesztés (visszafizetés) időpontja is megállapítható.

Az analitikát legalább minden mérlegkészítés előtt a főkönyvi számlákkal egyeztetni kell, ezt megelőzően gondoskodni kell az eltérések felderítéséről, rendezéséről.

A társasági számlatükör teljes részletességgel tartalmazza mindazon számlát, amely a munkavállalókkal szemben előfordulhat.

A dolgozók lakásépítési tartozásánál az egy éven túli összegeket nem ebben a számlacsoportban, hanem a hosszúlejáratú adott kölcsönök között kell kimutatni.

A lakásépítés helye szerint illetékes bankfiók a kölcsönállományról és az abban bekövetkezett változásokról negyedévenkénti kimutatást küld a társaságnak. A negyedéves listák összevont végösszegének meg kell egyeznie a rövid és hosszú lejáratú adott kölcsönök főkönyvi számlákra könyvelt összeggel.

A bank által felszámított kezelési költséget a kivonat alapján az 53. számlacsoportba, a Bankköltség, banknyomtatvány költsége főkönyvi számlára, (kivéve a dolgozótól átvállalt kezelési költséget), a kamatköltséget a 871 Pénzintézeteknek fizetendő kamat főkönyvi számlára, a dolgozó késedelmes fizetéséért a bank által a társaságra történt áthárítást az egyéb ráfordítások közé, majd a dolgozóra való átterhelés után, ha az összeget a társaság realizálta az egyéb bevételek közé kell könyvelni.

Vállalkozáson belüli technikai elszámolásai számlák

Ebben a számlacsoportban kell megnyitni mindazokat a számlákat, amelyeken a társaság a belső elszámolásait bonyolítja. Valamennyi megnyitott számlára érvényes, hogy az év végi fordulónapon egyenleget nem mutathat.

Rövid lejáratú kölcsönadott pénzeszközök

Ebbe a számlacsoportba kell könyvelni a más gazdálkodó szervezetnek, egyéb jogi személynek rövid lejáratra kölcsönadott pénzeszközök összegét. Analitikus nyilvántartás keretében kell biztosítani, hogy a kölcsönadott pénzeszközök még vissza nem fizetett összege adósonként megállapítható legyen.

Különféle egyéb követelések

A különféle egyéb követelések között kell nyilvántartani a peresített követelések összegét, amelyek áruszállításból, szolgáltatásból származnak, és amelyeket csak azért lehet értékkel a mérlegben szerepeltetni, mert a pénzügyi teljesítésre a mérleg fordulónapja és készítésének időpontja között sor került.

Ebben a számlacsoportban kell nyilvántartani azoknak a részesedéseknek a társasági szerződés szerinti értékét, amelyeknek törzstőkéjét, részvénytőkéjét a cégbíróság a mérlegkészítésig nem jegyezte be. Itt kell kimutatni a biztosítóktól várható kártérítések elszámolási számláját, és a rövid ideig tulajdonban levő vásárlási utalvány elszámolási számlát.

A számlacsoportban megnyitott többi főkönyvi számla technikai jellegű átvezetési számla, melyek a teljes elszámolást követően nem mutathatnak egyenleget.

SZÁMLAÖSSZEFÜGGÉSEK AZ EGYÉB KÖVETELÉSEKHEZ

T36	- K381	Munkavállalókkal kapcsolatos követelések elszámolása.
T471	- K36	Előírt tartozások levonása bérfizetéskor.
T36	- K381	A vezetői prémiumok előlegként folyósított összegeinek nyilvántartásba vétele.
T36	- K381	Útielőlegre, egyéb célra kiadott összegek nyilvántartásba vétele.
T384	- K36	Kilépett dolgozó tartozásának csökkentésére átutalt összeg könyvelése.
T86	- K36	Elévült, vagy behajthatatlan, munkavállalókkal szembeni követelések leírása, hitelezési veszteséggént.
T381	- K36	Útielőlegre, egyéb célra kiadott összegek visszafizetésének könyvelése.

III. Értékpapírok

A forgóeszközök között értékpapírként kell kimutatni a forgatási célból vásárolt, tulajdoni részesedést jelentő befektetéseket, a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokat, diszkont értékpapírokat kell szerepeltetni.

A forgatási céllal vásárolt értékpapírokat beszerzésükkor a vételáron kell nyilvántartásba venni. A kamatozó értékpapírok beszerzési ára nem tartalmazhatja a vételárban lévő kamatot.

Az értékpapírok megnyitott számlái:

- 37 értékpapírok
- 371 részesedés kapcsolt vállalkozásban
- 372 jelentős tulajdoni részesedés
- 373 egyéb (nem tartós) részesedések
- 374 saját részvények, saját üzletrészek
- 375 forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok
- 376 értékpapír elszámolási számla
- 378 értékpapírok értékelési különbözete
- 379 értékpapírok értékvesztése és annak visszaírása
- 3791 kapcsolt vállalkozásban lévő részesedés értékvesztése és annak visszaírása
- 3792 jelentős tulajdoni részesedés értékvesztése és annak visszaírása
- 3793 egyéb (nem tartós) részesedések értékvesztése és annak visszaírása
- 3794 saját részvények, saját üzletrészek értékvesztése és annak visszaírása
- 3795 forgatási célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok értékvesztése és annak visszaírása

Az értékpapírok között kimutatott tulajdoni részesedést jelentő befektetések, a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok esetében a mérlegérték meghatározása, az ehhez kapcsolódó minősítés, az értékvesztés elszámolása, az elszámolt értékvesztés visszaírása, a külföldi pénzügyi eszközöknél meghatározottak szerint kell eljárni.

A hitelviszonyt megtestesítő, rövid lejáratú értékpapír beszerzési értéken értékelhető mindaddig, amíg a kibocsátó a lejáratkor, a beváltáskor várhatóan a névértéket (és a felhalmozott kamatot) megfizeti. Ha a névérték és a kamat megtérülése bizonytalan, akkor értékvesztést kell leszámolni.

A forgóeszközök között kimutatott értékpapírok analitikus nyilvántartása

A nyilvántartásnak tartalmaznia kell:

- az azonosításhoz szükséges adatokat,
- az értékpapír, részesedés vásárlás, évét, összegét;
- annak időközbeni értékvesztéseit, egyéb csökkenéseit (pl. eladás, törlesztés), az értékvesztés visszaírását,
- esetleges lejáratát és
- osztalék, kamat fizetés feltételeit.

SZÁMLAÖSSZEFÜGGÉSEK A FORGÓ ESZKÖZÖK KÖZÖTT KIMUTATOTT RÉSZESEDÉSEKHEZ, ÉRTÉKPAPÍROKHOZ

T37	- K384	Részesedések, értékpapírok nyilvántartásba vétele a megszerzésükért fizetett ellenérték összegével.
T37	- K96	Térítés nélküli átvétel az átadó könyv szerinti értéke és a piaci közül a kisebb értéken (ideértve az ajándék, hagyaték miatti átvételt is piaci értéken).
T36	- K37	Részesedések, értékpapírok eladásakor a könyvszerinti érték kivezetése.

T384	- K36	Az értékesítéshez kapcsolódó eladási ár.
T36	- K97	Részesedések eladásának árfolyamnyeresége.
T87	- K36	Részesedések eladásának árfolyamvesztesége.
T16	- K37	Forgatási célú értékpapírok átsorolása a részesedések közé.
T37	- K16	Részesedések átsorolása a forgatási célú értékpapírok közé
T36	- K97	Mérlegkészítésig ismertté vált, járó osztalék
T384	- K97	Kapott osztalék
T87	- K37	Megsemmisült, elveszett részesedés (csak bemutatóra szóló részesedések esetén)
T86	- K37	Részesedés, értékpapír bevitele apportként gazdasági társaságba, ehhez kapcsolódóan a könyv szerinti érték kivezetése.
T86	- K37	Részesedés, értékpapír térítés nélküli átadása esetén a könyvszerinti érték kivezetése.
T87	- K37	Értékvesztés elszámolása
T37	- K87	Értékvesztés visszaírása

IV. Pénzeszközök

A számlacsoport a társaság pénzügyi eszközeinek nyilvántartására szolgál. A pénzeszközök megnyitott számlái:

38	pénzeszközök
381	pénztár
382	valutapénztár
3821	Euró pénztár
3822	USD pénztár
383	csekkek
384	elszámolási betétszámla
3841	MÁK 10023002-00358152-00000017
3842	VIP kártyafedezeti számla 10023002-00358152-0070010
3843	MÁK kártyaszámla 10023002-00358152-00600011
3844	MÁK 10023002-00358152-00000024
3845	Erste számla 85123111
3846	Erste számla 5105 usd
3847	Erste számla 5026 eur
3848	MÁK 0026 számla adomány
385	elkülönített betétszámlák
386	devizabetét számla
389	átvezetési számla
3891	pénztár -> pénztár átvezetés
3892	pénztár -> bank átvezetés
3893	bank -> pénztár átvezetés
3894	bank -> bank átvezetés

381 Pénztár

A házipénztár elsősorban a munkavállalókkal kapcsolatos pénzforgalom lebonyolítására szolgál, ezenkívül eseti kis összegű kifizetések fedezetét biztosítja. A

házi pénztár készpénzszükségletét az elszámolási betétszámláról felvett készpénzzel biztosítja.

382 Valutapénztár

A társaság a központban valutapénztárt üzemeltethet. A valutapénztárakban levő külföldi fizetési eszközöket valuta nemenkénti bontásban elkülönítetten kell kimutatni. A valutapénztárban lévő készletek értékelése a teljesítés napján érvényes MNB által közzétett hivatalos deviza árfolyamán történik. Ha forintért történik a valutavásárlás, akkor a kifizetett forintértéken kell aktiválni.

A külföldi pénzeszközök év végi értékelésekor az Értékelési szabályzatban rögzítettek szerint kell eljárni.

383 Csekkek, utalványok

A csekkek között kell nyilvántartani a társaság tulajdonában lévő csekkek, csekk kártyák, hitellevelek, utazási csekkek forintértékét, devizás csekk esetében devizanemenkénti analitikus nyilvántartás vezetése is szükséges.

Ha valamelyik cég fizetési kötelezettségét csekkel kívánja rendezni, akkor a csekket átvevőnek meg kell győződnie arról, hogy a csekk szabályosan van-e kiállítva.

Szerepel-e rajta:

- a csekk elnevezés az okirat szövegében,
- összegszerűen és pénznemben meghatározott fizetésre való feltétlen meghagyás,
- a fizetésre kötelezett pénzintézet neve, (címezett, utalványozott)
- a fizetési hely megjelölése,
- a csekk kiállításának dátuma, (év, hó, nap) és helye,
- a kibocsátó aláírása.

A csekket csak a kibocsátó számlatulajdonos bankszámláján levő fedezet erejéig lehet beváltani. A fizetésért a kibocsátó a felelős. A csekket a keltétől számított nyolc napon belül kell beváltani.

Év végén készleten levő deviza-csekkekre is érvényes a devizás, valutás eszközökre kötelezettségekre vonatkozó értékelési szabály.

384 Elszámolási betétszámlák

A 384 sz. számlacsoportban kell kimutatni a társaságnak a számlavezető pénzintézetekkel szembeni pénzkövetelés állományát és annak változásait. A számláknak a pénzintézet és a társaság közötti folyószámlahitel-szerződés alapján, a megállapított összeg határig, követel egyenlege is lehet.

385 Elkülönített betétszámlák

Ebben a számlacsoportban kell a lakásépítési, a deviza kifizetésre és az import beszerzésre elkülönített pénzeszközöket valamint az éven belül lekötött pénzeszközöket kimutatni.

A bankszámlák közötti átutalásokat a 389. Átvezetési számlák közbeiktatásával kell könyvelni.

389. Átvezetési számlák

A számlacsoportban megnyitott számlák a bankszámlák és a házipénztár, továbbá a bankszámlák és különféle pénztárszámlák egymás közötti forgalmában technikai jelleggel helyettesítésül szolgálnak, a vonatkozó értesítés (könyvelési okmány) megérkezéséig. Külön-külön átvezetési számlát kell alkalmazni a pénztárak és a különböző bankok közötti forgalom nyilvántartására. Az átvezetési számlára csak pénztár- és bankbizonylatok alapján szabad könyvelni, minden átvezetési számla egyenlegét a havi könyvelési zárlat után tételesen ellenőrizni kell és a nyitott tételeknél, fel kell tüntetni a keletkezés időpontját. Különös gonddal kell ügyelni, hogy az indokoltan nyitott, tehát átmenő jellegű tételek ellentételezése a következő hónapban megtörténjen. Ennek ellenőrzése a számvitel feladata.

A külföldi bank és pénztár számlák közötti átvezetésekhez kapcsolódóan analitikus nyilvántartás keretében kell biztosítani a devizanemenkénti bontást.

Az átvezetési számlák egyenlegét a zárlat időpontjában tételesen kell ellenőrizni.

SZÁMLAÖSSZEFÜGGÉSEK A PÉNZESZKÖZÖKHÖZ

T381	- K389	Készpénzfelvétel az elszámolási betétszámláról
T389	- K384	a pénzüintézet értesítése alapján.
T389	- K384	Elszámolási betétszámláról más elkülönített betétszámlára utalás a bank értesítése alapján.
T384	- K389	A más bankszámláról kapott értesítés alapján annak át-könyvelése.
T384	- K311	Belföldi vevő tartozását kiegyenlíti átutalással.
T389	- K381	Átadás valutapénztárba.
T382	- K389	Átadás valutapénztárba.
T383	- K311	Vevővel szembeni követelés ellenében elfogadott csekk
	K316	nyilvántartásba vétele.
T384	- K383	Csekk, hitelkártya beváltása a megjelölt pénzüintézetnél.

C. Aktív időbeli elhatárolások

Az aktív időbeli elhatárolás a tárgyév reális költségeinek és bevételeinek elszámolását biztosító helyesbítő könyvelés, ami a gazdálkodási évben kimutatott eredményt növeli. Ezáltal érhető el, hogy adott időszak hozamaival a hozzátartozó ráfordítások kerüljenek elszámolásra.

Aktív időbeli elhatárolásként – elkülönítetten – kell kimutatni különösen:

- az üzleti év mérlegének fordulónapja előtt felmerült, elszámolt olyan összegeket, amelyek költségként, ráfordításként (ideértve a halasztott ráfordításokat is) csak a mérleg fordulónapját követő időszakra számolhatók el,
- az olyan árbevételt, kamat- és egyéb bevételeket, amelyek csak a mérleg fordulónapja után esedékesek, de a mérleggel lezárt időszakra számolandók el.

Az aktív időbeli elhatárolás megnyitott számlái:

- 39 aktív időbeli elhatárolások
- 391 bevételek aktív időbeli elhatárolása
- 3911 működési célú támogatások elhatárolása
- 3912 ukrajnai jelenlét támogatás elhatárolása
- 3913 önkéntes program elhatárolása
- 392 költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása
- 3923 költségek, egyéb fizetendő kamatok, egyéb ráfordítások elhatárolása
- 393 halasztott ráfordítások
- 399 követelés-jellegű aktív időbeli elhatárolások értékvesztése és annak visszaírása

Nevesített fajtái:

a) Bevételek aktív időbeli elhatárolása:

- Működési célú támogatások elhatárolása,
- „Ukrajnai jelenlét” támogatásának elhatárolása,
- Önkéntes programokra kapott támogatások elhatárolása

b) Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása

c) Halasztott ráfordítások

Az időbeli elhatárolások összegeit bizonylatokkal, (számla, számítási melléklet, határozat stb.) kell alátámasztani. Az időbeli elhatárolások leltározását december 31.-i fordulónappal, a vonatkozó bizonylatok felülvizsgálatával és az érintett nyilvántartások egyeztetésével kell elvégezni.

Az időbeli elhatárolásokat a következő év nyitásakor meg kell szüntetni. Minden ide könyvelt tételt számítási anyaggal, bizonylattal kell a mérleg dokumentációban szerepeltetni.

SZÁMLAÖSSZEFÜGGÉSEK AZ AKTÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOKHOZ

T52; 53	- K4541	December hónapban kifizetett következő évet terhelő előfizetési díjak könyvelése,
T39	- K52; 53	A tételhez kapcsolódó időbeli elhatárolás könyvelése.
T52	- K4541	Tárgyévet követő évre is áthúzódó bérleti díj számla szerinti könyvelése, ebből
T39	- K52	év végén a következő évet terhelő költség könyvelése időbeli elhatárolásként.
T39	- K97	Tárgyév során tartósan lekötött bankbetétek után járó kamat jóváírásáról a pénzügyintézet értesítése a fordulónapot követően érkezik meg.
T39	- K87	A beruházásokhoz kapcsolódó devizakötelezettség év végi értékeléséből eredő árfolyamvesztéséget el kell határolni a pénzügyi műveletek eredményének csökkentése mellett (nem realizált árfolyamvesztés).
T87	- K39	Törlesztéskor az időarányosan realizált árfolyamvesztés visszavezetése.

T39	- K97	A hitelviszonyt megtestesítő, diszkont értékpapírok névértéke és kibocsátási értéke (vételára) közötti különbözet időarányos összege, míg az értékpapír a könyvekből kivezetésre nem kerül.
T39	- K86	Tartozásátvállaláskor a véglegesen átvállalt és az egyéb ráfordítások között kimutatott kötelezettség összegének elhatárolása.
T86	- K39	Az elhatárolás megszüntetése az átvállalt kötelezettség pénzügyi rendezésekor.
T 39	-K 967	A kapott támogatások terhére az adott időszakban (havonként) a költségek és ráfordítások összegének megfelelő támogatási bevétel elhatárolása.
T 967	- 39	A kapott támogatások elfogadása után az elhatárolás visszavezetése.

4. SZÁMLAOSZTÁLY

Ebben a számlaosztályban kell kimutatni az eszközök forrásait. Ide tartoznak a saját tőke, a céltartalékok, a hátrasorolt kötelezettségek, a hosszú és rövid lejáratú kötelezettségek, valamint a passzív időbeli elhatárolások számlái.

D. Saját tőke

A saját tőke a társaság vagyonának saját forrása, amelyet az alapítók, a tulajdonosok bocsátottak véglegesen rendelkezésre, vagy, amelyet a tulajdonos az adózott eredményből hagyott a társaságnál.

A saját tőke összetevői:

- 41 saját tőke
- 411 jegyzett tőke
- 4111 jegyzett tőke (visszavásárolt tulajdoni részesedés névértéke nélkül)
- 4112 visszavásárolt tulajdoni részesedés névértéken
- 412 tőketartalék
- 413 eredménytartalék
- 414 lekötött tartalék
- 417 értékelési tartalék
- 4171 értékhelyesbítés értékelési tartaléka
- 4172 valós értékelés értékelési tartaléka
- 419 adózott eredmény

Az alapítók, tulajdonosok által véglegesen átadott tőke összeget a társaság a tevékenysége során szabadon felhasználhatja.

411 Jegyzett tőke

A jegyzett tőke számlán kell kimutatni a cégbíróságon bejegyzett tőkét, az alapszabályban meghatározott összegben. Passzíválni a cégbírósági bejegyzéssel egyidejűleg, az ott bejegyzett, és az alapszabályban meghatározott összegben kell. A jegyzett tőke részét képezi az alaptőke emelés, illetve leszállítás összege is, ha az még nincs bejegyezve, de a cégbírósághoz a benyújtás megtörtént. A jegyzett tőkét könyv szerinti értéken kell értékelni mind év közben, mind a mérleg készítésekor.

A névre szóló részvényekről név szerinti egyedi nyilvántartást, az egyéb részvényekről pedig összevontan, részvény fajtánként kell vezetni a nyilvántartást.

A visszavásárolt saját üzletrész, részvény bevonása esetén az azok névértékének megfelelő összeggel a jegyzett tőkét csökkenteni kell.

412 Tőketartalék

A Tőketartalék számlán kell kimutatni a tulajdonostól ellenszolgáltatás nélkül, tehermentesen, véglegesen kapott vagyontárgyak -pénzeszközök, átvett eszközök-, illetve egyéb jogszabályok által átvett eszközök cégbíróságon be nem jegyzett saját forrását. A Tőketartaléknak negatív egyenlege nem lehet.

Tőketartalékként kell elszámolni a részvények kibocsátáskori ellenértéke és névértéke közötti különbözetet (ázsio).

Alapításkor, tőkeemeléskor a tulajdonos által Tőketartalékként véglegesen átadott pénzeszközök és eszközök értékét a pénzmozgással, eszközmozgással egyidejűleg kell állományba venni.

A Tőketartalék értéke nőhet a Jegyzett tőke Tőketartalékkal szembeni leszállítása miatt is.

A jogszabályok alapján átvett pénzeszközök és egyéb eszközök értékét a pénzmozgással, eszközmozgással egyidejűleg kell a Tőketartalékba helyezni.

A tőketartalékot meg kell osztani lekötött és le nem kötött részre. A lekötött részt a lekötött tartalékok között kell kimutatni. A lekötést előidéző esemény megszűntekor a lekötött részt vissza kell vezetni. Csak meglévő tőketartalékot lehet lekötni, ha nincs tőketartalék, vagy egyenlege nem fedezi a lekötés összegét, a lekötést az eredménytartalék terhére kell elvégezni. A le nem kötött részt lehet felhasználni, de csak olyan mértékben, hogy egyenlege nem lehet negatív.

Tőketartalék felhasználható:

- a Jegyzett tőke emelésére

veszteség miatti negatív Eredménytartalék ellentételezésére, de csak a veszteség mértékéig,

a tőkekivonással megvalósított jegyzett tőke leszállításához kapcsolódó tőketartalék-kivonásra,

jogszabály alapján történő pénzeszköz, eszköz átadásra, a pénzmozgással, eszközmozgással egyidejűleg.

A mérlegben a Tőketartalékot könyv szerinti értéken kell kimutatni.

413 Eredménytartalék

Az eredménytartalék alapvetően a társaság tevékenységének eredményességétől függő saját tőkeváltozást mutatja.

Az eredménytartalék növekedéseként kell kimutatni:

- az előző évekről áthozott eredménytartalék pozitív összegét,

- az előző év adózott nyereségét,

- az ellenőrzés, önellenőrzés miatt előző év(ek) mérleg szerinti eredményét növelő módosítást,

- a jegyzett tőke leszállítást az eredménytartalékkal szemben,

- a veszteség miatti negatív eredménytartalék ellentételezésére felhasznált tőketartalékot,

- az eredménytartalékból lekötött tartalék visszavezetett összegét, a lekötés feloldása alapján,

- jogszabály alapján eredménytartalékba helyezett pénzeszközt a pénzmozgással egyidejűleg, illetve az átvett eszköz értékét az átvételkor.

Az eredménytartalék csökkenéseként kell kimutatni:

- az előző évekről áthozott eredménytartalék negatív összegét,

- az előző év adózott eredményét (ha veszteség),

- az ellenőrzés, önellenőrzés miatti előző év(ek) szerinti eredményt csökkentő módosítást,
- a jegyzett tőke növelésére felhasznált eredménytartalék összegét,
- az eredménytartalék lekötött tartalékba átvezetett összegét,
- a tőke kivonással megvalósított jegyzett tőke leszállításhoz kapcsolódó eredménytartalék kivonás összegét,
- jogszabály alapján az eredménytartalék terhére átadott pénzeszközt és egyéb eszközök értékét a teljesítéskor.

A lekötött tartalékba történő átvezetést akkor is el kell végezni, ha erre a lekötés előtti eredménytartalék nem nyújt fedezetet, vagy egyáltalán nincs szabad eredménytartalék.

Az adózott eredmény kiegészítéséhez a szabad eredménytartalék csak akkor vehető igénybe, ha az igénybevétel után a lekötött tartalékkal, továbbá az értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összege meghaladja a jegyzett tőke összegét.

414 Lekötött tartalék

Lekötött tartalékként a tőketartalékból és az eredménytartalékból lekötött összegeket, valamint a kapott pótbefizetés összegét kell kimutatni.

Tőketartalékból kell lekötöni:

- a nem forgalomképes, illetve harmadik személy hozzájárulásával átruházható eszközök -az üzleti év mérlegének saját tőke és a mérleg főösszeg arányában számított- értékét,
- a kötelezettség fedezetét jelentő tartalékot (jogszabály vagy a társaság saját döntése alapján).

Eredménytartalékból kell lekötöni:

- az aktivált kísérleti fejlesztés még le nem írt összegét,
- a devizában felvett fejlesztési hitelek időben elhatárolt nem realizált árfolyamveszteség és az erre képzett céltartalék különbözetének összegét,
- azokat a lekötendő tételeket, amire a tőketartalék nem nyújt fedezetet,
- a kötelezettség fedezetét jelentő tartalékot (jogszabály vagy a társaság saját döntése alapján).

A lekötött tartalék feloldását (a pótbefizetés kivételével), a tőketartalékkal, illetve az eredménytartalékkal szemben olyan arányban kell elszámolni, ahogy a lekötés megvalósult.

Lekötött tartalékba kell helyezni a kapott pótbefizetés összegét, a pótbefizetés visszafizetéséig.

417 Értékelési tartalék

Értékelési tartalékként kell kimutatni a valós értéken történő értékelés, a piaci értékelés alapján meghatározott érték helyesbítés összegét. Az értékelési tartalék és az érték helyesbítés csak és kizárólag egymással szemben és azonos összegben változhat. Az értékelési tartalék terhére a saját tőke más elemeit nem lehet kiegészíteni, annak terhére kötelezettség nem teljesíthető.

419 Adózott eredmény

Adózott eredmény megegyezik az eredménykimutatásban ilyen jogcímen szereplő összeggel.

SZÁMLAÖSSZEFÜGGÉSEK A SAJÁT TŐKÉHEZ

T 412,413 - K 411 A jegyzett tőke emelés saját szabad forrásból a társasági szerződés módosításának napján. Csak a ténylegesen meglévő és szabad Eredménytartalékból és szabad Tőketartalékból hajtható végre, oly mértékben, hogy a tőkeemelést követően a jegyzett tőke összege nem haladhatja meg a lekötött tartalékkal és az értékelési tartalékkal csökkentett saját tőke összegét.

T 38 - K 412 Alapítótól véglegesen átvett pénzeszköz elszámolása tőketartalékként.

T 412 - K414 Lekötött tartalékba átvezetett Tőketartalék összege

T414 - K412 Tőketartalékba történő visszavezetés a Lekötött tartalékból a lekötés feloldása alapján.

T411 - K412 Jegyzett tőke leszállítása a Tőketartalékkal szemben a cégbírósági bejegyzés időpontjában.

T412 - K411 Jegyzett tőke felemelése a szabad Tőketartalékból a cégbírósági bejegyzés időpontjában.

T412 - K413 Tőketartalék felhasználása a negatív Eredménytartalék megszüntetésére.

T 412/413 - K 38 Tőketartalék/Eredménytartalék változása jogszabály alapján vagy pénzeszköz-mozgással egyidejűleg.

T38 - K412/413

T 419 -K413 Az előző év adózott eredményének átvezetése nyitás után az eredménytartalékba. (Veszteség esetén fordítva.)

T413 - K414 Eredménytartalék átvezetése a Lekötött tartalékba.

T414 - K413 Lekötött tartalékból visszavezetett összeg, a lekötés feloldása alapján.

T411 - K413 Jegyzett tőke leszállítása az eredménytartalékkal szemben cégbírósági bejegyzéskor.

T413 - K411 Jegyzett tőke felemelése rendelkezésre álló szabad eredménytartalékból cégbírósági bejegyzéskor.

T4 - K413 Előző évek ellenőrzése, önellenőrzése miatti eredményt módosító hatások átvezetése a tárgyévi zárás előtt. (Veszteség esetén fordítva könyvelendő.)

T384 - K414 Veszteség fedezetére kapott pótbefizetések.

T414 - K384 Lekötött tartalék feloldása a pótbefizetések visszafizetésekor.

E. Céltartalékok

Az adózás előtti eredmény terhére céltartalékot kell képezni a szükséges mértékben

- A várható kötelezettségekre.
- A nem realizált, de elhatárolt árfolyamveszteségekre (ha elhatárolás történt).

Az adózás előtti eredmény terhére - a valós eredmény megállapítása érdekében a szükséges mértékben - céltartalékot képezünk az olyan várható jelentős és időszakonként ismétlődő jövőbeni költségekre (különösen a fenntartási, az átszervezési költségekre, a környezetvédelemmel kapcsolatos költségekre), amelyek - a mérlegkészítés időpontjáig rendelkezésre álló információk szerint - feltételezhetően vagy bizonyosan felmerülnek, de összegük vagy felmerülésük időpontja a mérlegkészítéskor még bizonytalan és nem sorolhatók a passzív időbeli elhatárolások közé.

Az összemérés és az óvatosság elveinek eleget téve kell a céltartalékokat megképezni. A céltartalék olyan passzív, amely pontosítja az eredményt, valósabbá teszi a saját tőkét, fedezetet teremt a következő évben jelentkező veszteségekre és kötelezettségekre. Passzíválása a várhatóan felmerülő, előzetesen kalkulált forintértéken.

A céltartalékok nyilvántartására az alábbi számlák állnak rendelkezésre:

- 42 céltartalékok
- 421 céltartalék a várható kötelezettségekre
- 422 céltartalék a jövőbeni költségekre
- 423 egyéb céltartalék

A céltartalék a jövőbeni költségekre, olyan költségekre képzett céltartalék amelyek várhatóan, időszakonként ismétlődően, jelentős összegben a mérlegkészítés időpontjáig rendelkezésre álló információk alapján felmerülnek. Ide sorolhatóak a fenntartási költségek, az átszervezési költségek, a környezetvédelmi költségek is. A szokásos üzleti tevékenység rendszeresen és folyamatosan felmerülő költségeire nem képezhető céltartalék.

A céltartalék várható kötelezettségekre, és jövőbeni költségekre képzése a fordulónappal lezárt év eredménykimutatásában az egyéb ráfordítások terhére történik, amelyet a következő évi eredménykimutatásban az egyéb bevételek között legkésőbb a tárgyév végéig fel kell oldani, meg kell szüntetni.

SZÁMLAÖSSZEFÜGGÉSEK A CÉLTARTALÉKOKHOZ

T 86	- K 42	A fordulónappal lezárt évre vonatkozó céltartalék képzés.
T 42	- K 96	Az előző évben képzett céltartalék megszüntetése.
T 39	- K87	A nem realizált árfolyamveszteség elhatárolása a tárgyév végén.
T86	- K42	Az elhatárolt, nem realizált árfolyamveszteség miatt szükséges céltartalék képzése a tárgyév végén.
T 87	- K39	A törlesztésre jutó halasztott ráfordítás feloldása.
T86	- K42	Az elhatárolt, nem realizált árfolyamveszteség miatt szükséges céltartalék képzés.
T 42	- K96	Céltartalék feloldás.

F. Kötelezettségek

Kötelezettségek azok a vállalkozási, szállítási, szolgáltatási és egyéb szerződésekből eredő, pénzforgásban teljesítendő, elismert fizetési kötelezettségek, amelyekhez

kacsolódóan a vállalkozó, a szolgáltató, a hitelező, a kölcsönt nyújtó teljesítése és annak elfogadása megtörtént.

A kötelezettségek lehetnek hátrasoroltak, hosszú és rövid lejáratúak.

I. Hátrasorolt kötelezettségek

Hátrasorolt kötelezettségnek kell tekinteni azokat a kapott kölcsönöket, amelyeknél a kölcsönt nyújtó követelése a törlesztések sorrendjében a tulajdonosok előtti legutolsó helyen áll, eredeti futamideje öt évet meghaladó, törlesztése az eredeti lejárat előtt nem lehetséges.

A társaság a hátrasorolt kötelezettségeket a főkönyvi könyvelésben nem különíti el, csak a mérlegben emeli ki.

A hátrasorolt kötelezettségek megnyitott számlái:

43 hátrasorolt kötelezettségek

431 hátrasorolt kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben

432 hátrasorolt kötelezettségek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozással szemben

433 hátrasorolt kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozással szemben

434 hátrasorolt kötelezettségek egyéb gazdálkodóval szemben

II. Hosszú lejáratú kötelezettségek

Hosszú lejáratú kötelezettség - a hitelezővel kötött szerződés szerint - az egy évnél hosszabb lejáratra kapott kölcsön (ideértve a kötvénykibocsátást is) és hitel, amelyek főkönyvi számlái a következők:

44 hosszú lejáratú kötelezettségek

441 hosszú lejáratra kapott kölcsönök

442 átváltoztatható kötvények

443 tartozások kötvénykibocsátásból

444 beruházási és fejlesztési hitelek

445 egyéb hosszú lejáratú hitelek

446 tartós kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben

447 tartós kötelezettségek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozással szemben

448 tartós kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozással szemben

449 egyéb hosszú lejáratú kötelezettségek

A számlákat a hitelezővel kötött szerződéseknek megfelelő tagolásban kell vezetni. A hitelekéről és kölcsönökről analitikus nyilvántartást kell vezetni, s a mérlegkészítéskor a mérleg fordulónapját (dec.31.) követő egy éven belül esedékes törlesztő részleteket ki kell emelni.

Hosszú lejáratú kötelezettségeként kell kimutatni a lízingbe vevőnél a pénzügyi lízingbe vett, beruhásként elszámolt eszköz miatti kötelezettséget is.

III. Rövid lejáratú kötelezettségek

Rövid lejáratú kötelezettségeként kell elszámolni az egy évet meg nem haladó lejáratra kapott kölcsönt, hitelt, a vevőtől kapott előleg összegét, a szállítói és váltó tartozásokat, valamint az egyéb rövid lejáratú kötelezettségeket.

A rövid lejáratú kötelezettségek kimutatására az alábbi számlák szolgálnak:

45 rövid lejáratú kötelezettségek

451 rövid lejáratú kölcsönök

4511 rövid lejáratú átváltoztatható és átváltozó kötvények

4512 egyéb rövid lejáratú kölcsönök

452 rövid lejáratú hitelek

453 vevőktől kapott előlegek

454 kötelezettségek áruszállításból és szolgáltatásból (szállítók)

4541 belföldi szállítók

4542 külföldi szállítók

455 beruházási szállítók

456 váltótartozások

457 rövid lejáratú kötelezettségek kapcsolt vállalkozással szemben

458 rövid lejáratú kötelezettségek jelentős tulajdoni részesedési viszonyban álló vállalkozással szemben

459 rövid lejáratú kötelezettségek egyéb részesedési viszonyban álló vállalkozással szemben

46 egyéb rövid lejáratú kötelezettségek

461 társasági adó elszámolása

462 személyi jövedelemadó elszámolása

4621 munkaviszonyból származó szja elszámolása

4625 munkáltatót terhelő szja elszámolás

4628 szja befizetési kötelezettség teljesítése (103)

4629 szja pénzügyi teljesítése (291)

463 költségvetési befizetési kötelezettségek

4631 táppénzhozzájárulás

46315 rehabilitációs hozzájárulás előírása

46317 táppénzhozzájárulás előírása

464 költségvetési befizetési kötelezettségek teljesítése

4641 táppénzhozzájárulás teljesítése

46415 rehabilitációs hozzájárulás teljesítése

46417 táppénzhozzájárulás teljesítése

4642 szakképzési hozzájárulás

465 vám és import áfa tartozások

466 előzetesen felszámított általános forgalmi adó

4661 előzetesen felszámított áfa (eltérő)

467 fizetendő általános forgalmi adó

4671 fizetendő áfa (eltérő)

468 általános forgalmi adó elszámolási számla

469 helyi adók elszámolási számla

47 egyéb rövid lejáratú kötelezettségek

471 jövedelem elszámolási számla

472 fel nem vett járandóságok

473 vagyonkezelő szervezetekkel szembeni kötelezettségek

4734 társadalombiztosítási járulék (2020)

4739 szociális hozzájárulási adó

47391 szociális hozzájárulási adó előírása

47392 szociális hozzájárulási kötelezettség teljesítése

47393 EFO

474 rövid lejáratú egyéb kötelezettségek munkavállalókkal és tagokkal szemben

475 határidős, opciós és swap ügyletekkel kapcsolatos kötelezettségek

476 részesedésekkel, értékpapírokkal kapcsolatos kötelezettségek

477 származékos ügyletek negatív értékelési különbözete

478 kötelezettségek értékelési különbözete

479 különféle rövid lejáratú egyéb kötelezettségek

4791 befolyt adományok

4795 kapott támogatások

47951 működési célú támogatás

47952 ukrainai jelenlét támogatása

47953 önkéntes program támogatási előlege

47954 önkéntes program támogatás előleg 2. szerződés

47955 európai uniós projektek előkészítésének támogatása

4799 különféle egyéb kötelezettségek

47991 különféle egyéb kötelezettségek

45 Rövidlejáratú kötelezettségek

A társaság ebben a számlacsoportban vezeti az áruszállításból, munkateljesítésből, vagy szolgáltatásból származó minden kötelezettségét, beleértve az előzetesen felszámított általános forgalmi adó összegét is, a szállítók követelésének kiegyenlítésére átutalt összegek, valamint a kötelezettséget csökkentő tételek ugyancsak itt kerülnek kimutatásra.

Külön csoportokban szerepelnek a forintban, a devizában keletkezett szállítókkal szembeni kötelezettségek, a beruházási szállítók, és a vevőtől kapott előlegek.

A külföldi pénzürtékre szóló tartozások a devizakönyvelés rendszerében ügyfelenként és eredeti pénznemben kerülnek könyvelésre, ezek átszámított és összesített értékének kell egyeznie a forintban vezetett szintetikus számlákkal. A könyvelt összeg és az MNB Bank által másodikként közzétett hivatalos deviza vételi árfolyamon forintosított deviza-ellenérték forintértéke alapján mutatkozó árfolyam különbözetet a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai, vagy a pénzügyi műveletek egyéb bevételei között kell elszámolni.

Értékelés a mérlegkészítéskor:

A szállítókkal szemben forintban fennálló kötelezettségeket a mérleg fordulónapján meglévő, egyeztetett összegben kell értékelni.

A devizában fennálló, elismert, egyeztetett kötelezettségek év végi értékelésekor az Értékelési szabályzatban rögzítettek szerint kell eljárni:

A számlacsoportban vezetett számlák analitikájának nyitott tételeiből az év végén olyan kimutatást kell készíteni, amelyből a számlaegyenleg részleteiben is megállapítható, a keletkezés időpontjának feltüntetésével.

451-452 Rövid lejáratú hitelek és kölcsönök

Itt kell könyvelni a pénzügyintézetektől, valamint az egyéb hitelezőktől felvett egy évnél nem hosszabb lejáratú hitelek és kölcsönök összegét.

A számlához kapcsolódóan olyan analitikus nyilvántartást kell vezetni, hogy a kölcsönkapott pénzeszközök még vissza nem fizetett összege hitelezőnként megállapítható legyen.

453 Vevőtől kapott előlegek

A számlán a vevőtől forintban kapott előlegeket a befolyt összegben kell kimutatni. A devizában, valutában kapott előlegek esetén:

- ha a deviza, számlán, a valuta valutapénztárban lett elhelyezve, akkor állományba vétel a pénzügyi teljesítés napján az MNB által közzétett hivatalos deviza árfolyamon meghatározott összegben történik.

- ha a deviza forintértéke a társaság forintszámláján kerül jóváírásra, akkor állományba vétele a bank által jóváírt összegben történik.

A vevőnek történő kiszámlázáskor a vevőtől kapott előlegeket az előleg könyv szerinti értékén kell átvezetni a külföldi vevővel szembeni követelés csökkenéseként (árfolyam különbözet csak a vevők számlán lehet). Ha a vevő felé a kiszámlázás a fordulónapig nem történt meg, akkor az év végi értékelést a devizás eszközök és kötelezettségek általános értékelési szabályai szerint kell elvégezni. Ha a fordulónap és a mérlegkészítés napja között következik be olyan esemény, amely miatt a kapott előleg visszafizetendő, akkor az már nem előlegnek minősül, hanem egyéb rövid lejáratú kötelezettségként kell kezelni.

4541 Szállítói kötelezettségek forintban

A főkönyvi könyveléshez kapcsolódó analitikus nyilvántartásban szerepelnek a szállítók ügyfelenkénti bontásban, amely tartalmazza a kapcsolt vállalkozásokkal szemben fennálló kötelezettségek összegeit is.

A beérkezett, de nem számlázott, valamint a teljesített, de be nem érkezett szállítások értékét (ha a teljesítés nem a vevő telephelye) csak az éves mérlegkészítéskor kell kimutatni.

4542 Külföldi anyag-, és áruszállítók, szolgáltatók

A társaság devizában keletkezett szállítói tartozásait eredeti pénznemben és Ft-ban partnerenként vezeti. Az analitikus nyilvántartás tartalmazza mindazokat az adatokat, amelyek szükségesek az egyeztetéshez, azonosításhoz.

455 Beruházási szállítók

A számla egyeztetését, rendezését folyamatosan el kell végezni, mérlegkészítéskor szállítónkénti részletezésben kell kimutatni a még ki nem egyenlített tételeket. Az adott előlegeket a mérlegben a "beruházásra adott előlegek" soron kell szerepeltetni.

46 Adók

A számlatükör szerint ez a csoport az állami költségvetéssel kapcsolatos passzív jellegű elszámolások számláit tartalmazza.

A 461 sz. számla a társasági és osztalékadó elszámolására szolgál. A számlával szemben kell elszámolni a befizetett előlegek összegeit. Az éves elszámoláskor a különbözetet az adóhatósággal pénzügyileg rendezni kell.

A 462 sz. számlán a személyi jövedelemadó elszámolásával kapcsolatos összegeket kell könyvelni. A számlák összevont egyenlege a hátralévő SZJA tartozást mutatja.

- 462 személyi jövedelemadó elszámolása
- 4621 munkaviszonyból származó szja elszámolása
- 4625 munkáltatót terhelő szja elszámolás
- 4628 szja befizetési kötelezettség teljesítése (103)
- 4629 szja pénzügyi teljesítése (291)

463 Költségvetési befizetési kötelezettségek

A költségvetési befizetési kötelezettségeket jogcímenkénti elkülönítésben a Számlatükörben megnyitott számlákon kell könyvelni és évnnyitás után a 464. csoport számláinak egyenlegét ide kell átvezetni, az összevezetés utáni, jogcímenkénti egyenlegeket pedig külön-külön kell az adóhatósággal pénzügyileg rendezni.

- 463 költségvetési befizetési kötelezettségek
- 4631 táppénzhozzájárulás
- 46315 rehabilitációs hozzájárulás előírása
- 46317 táppénzhozzájárulás előírása

464 Költségvetési befizetési kötelezettségek teljesítése

A számlacsoportban a számlákat a befizetési kötelezettségnél alkalmazott jogcímekekkel azonos bontásban kell megnyitni és évnnyitás után az egyenlegeket a 463 csoport számláira kell átvezetni.

A befizetési kötelezettségeket a megfelelő számlákon akkor is könyvelni kell, ha a jogszabályokban meghatározott értékhatár miatt a társaságot befizetési kötelezettség nem terheli. Az ilyen kötelezettségek 1 000 Ft-ra való kerekítéséből adódó különbözeteket előjelüktől függően az egyéb pénzügyi műveletek ráfordításai, illetve bevételei számlára kell átvezetni.

- 464 költségvetési befizetési kötelezettségek teljesítése
- 4641 táppénzhozzájárulás teljesítése

46415 rehabilitációs hozzájárulás teljesítése
 46417 táppénzhozzájárulás teljesítése
 4642 szakképzési hozzájárulás

466 Előzetesen felszámított forgalmi adó

Az előzetesen felszámított általános forgalmi adó meghatározás a társaság beszerzéseit terhelő általános forgalmi adót jelenti. A számlacsoportban megnyitott számlák összevontan kimutatják azt az összeget, amelyet a társaság az általa fizetendő általános forgalmi adóból az időszaki elszámoláskor levonásba helyezhet.

A főkönyvi számla összegének egyeznie kell a tételesen vezetett analitikus nyilvántartással, ezzel lehetőséget biztosítva az előzetesen felszámított általános forgalmi adó elszámolásának belső és külső ellenőrzéséhez.

Ha a beérkezett számla alapján egyértelműen megállapítható, hogy kizárólag adóköteles (0 adókulcsos is) értékesítés teljesítéséhez beszerzett termék vagy szolgáltatás forgalmi adójáról van szó, akkor azt tételesen a 4661 - 4663 számú számlákra kell könyvelni, az alábbi részletezés szerint:

465 vám és import áfa tartozások
 466 előzetesen felszámított általános forgalmi adó
 4661 előzetesen felszámított áfa (eltérő)
 467 fizetendő általános forgalmi adó
 4671 fizetendő áfa (eltérő)
 468 általános forgalmi adó elszámolási számla

466 Szállítói beszerzések előzetesen felszámított általános forgalmi adója.

A számla terhére kell könyvelni a szállítói számlában - kivéve a beruházási szállítót - felszámított általános forgalmi adót, ami a belföldi beszerzések, szolgáltatások igénybevétele miatt merül fel.

Számla nélkül az előzetesen felszámított általános forgalmi adót nem szabad könyvelni.

467 Fizetendő általános forgalmi adó

Ebben a számlacsoportban azokat a számlákat kell megnyitni, amelyeken a társaság által fizetendő általános forgalmi adót kell rögzíteni. A társaság a beérkező külföldi számlákon feltünteteti az adóelszámolás alapját képező adatokat és analitikus nyilvántartás vezetésével támasztja alá, adókulcsenkénti részletezésben, a fizetendő forgalmi adó összegét.

468. Általános forgalmi adó pénzügyi elszámolási számla

A társaságnak a bevallási kötelezettségének megfelelően havonta, negyedévente meg kell állapítania

- előzetesen felszámított általános forgalmi adó összegét, amely a vonatkozó számlák
- 466 számlacsoport - összevont egyenlegéből tevődik össze, továbbá
- a fizetendő általános forgalmi adó összegét, amely a 467 sz. számlacsoport számláinak összevont egyenlegéből áll rendelkezésre.

A két számlacsoport egyenlegének különbözete és annak előjele határozza meg, hogy a társaságot befizetési kötelezettség terheli-e illetve, hogy a költségvetésből jogosult visszaigénylésre.

Ezt a számlát év közben a pénzügyi teljesítés nyilvántartása miatt szükséges vezetni és számviteli szempontból a rendezés helyessége úgy állapítható meg, hogy a bankértésítés lekönyvelése után a 466-468, csoportokat összevontan vizsgálva, egyenleg nem mutatkozhat. Amennyiben az egyezőség nem áll fenn, úgy az analitika és a szintetikus könyvelés közötti eltérést fel kell deríteni. Az ilyen jellegű eltérés megállapítására időszak szempontjából később kerül sor, mert a pénzügyi teljesítés az analitikus nyilvántartás alapján történik, amikor a könyvviteli adatok még nem állnak rendelkezésre.

Évnyitás után erre a számlára kell átvezetni a 466 és 467 számlacsoport számláinak egyenlegét, az évről mérleg készítésekor a kötelező egyezőséget - a számlák előzetes rendezésével - biztosítani kell.

469 Helyi adók elszámolása

Ezen a számlán kell elszámolni az önkormányzatok részére fizetendő iparüzési, idegenforgalmi, kommunális, épület és építményadó, valamint a gépjármű súlyadó miatti kötelezettségeket.

471 Jövedelem elszámolási számla

A számla a személyi jövedelemadó alapját képező munkabérek, (beleértve a betegszabadság idejére már a keresőképtelenség első 15 napjára táppénzt is), munkadíjak, bérjellegű egyéb költségként elszámolt kifizetések, valamint a személyi jellegű egyéb kifizetések között elszámolt táppénz, illetve egyéb személyi jövedelemadó fizetési kötelezettség alá eső juttatások kifizetésének, átutalásának és felosztásának elszámolására szolgál.

A jövedelmek kifizetését és a jövedelmek elszámolását elkülönítetten kell könyvelni. A jövedelem kifizetési és a jövedelem felosztási számlák egyenlege hó végén a tárgy hónapot terhelő, de a munkavállalónak a következő hónapban kifizetendő jövedelmek összegét mutatja. Ha valamilyen oknál fogva a munkavállaló havi keresete kevesebb, mint a részére folyósított előleg, illetve felvett munkabér, a különbözetet át kell vezetni az előleg számlára.

Az év végi zárlati munkák keretében a jövedelem kifizetési és a jövedelem felosztási számlák egyenlegét össze kell vonni.

A számlákhoz kapcsolódó analitikus nyilvántartásnak személyenként kell az elszámolt bér, a részfizetés, az egyéb személyi jövedelem jellegű kifizetés, valamint a jogcímenkénti levonás összegét tartalmaznia. A nyilvántartást úgy kell vezetni, hogy abból bármikor megállapítható legyen a nyugdíjárulék és a személyi jövedelemadó levonásához, a táppénzek számfejtéséhez, a nyugdíjalap kiszámításához stb. szükséges átlagkereset. A társaságnál a munkabér elszámolás ügyvitelét úgy kell megszervezni, hogy biztosítsa a statisztikai adatszolgáltatás és a társasági költségelszámolás követelményeit. A betegszabadság után járó táppénz összegét a kifizetés időpontjában a bérelszámolás által megadottak szerint kell elszámolni.

A jövedelem kifizetési számla tartozik oldalára kell könyvelni: a pénztárból történő kifizetéseket, a bankon keresztül történő átutalásokat, valamint a munkabérből levont nyugdíjjáruelékot, személyi jövedelemadó előleget, a levont különféle előlegeket és tartozásokat.

A jövedelem felosztási számlák követel oldalára kell könyvelni a költségként elszámolásra kerülő bért, állománycsoportonkénti bontásban. Ennek a számlának a tartozik oldalára csak szternó tételt és az év végi átvezetést lehet könyvelni.

472 Fel nem vett járandóságok

A számlán az elszámolt és a dolgozókat megillető, de fel nem vett munkabérek (munkadíjak és táppénzek stb.) összegeit kell jogcímenkénti bontásban nyilvántartani. A számlák javára kell bevételezni a fel nem vett munkabérek, táppénzeket, jutalmakat stb. és a számlákhoz kapcsolódóan olyan névszerinti nyilvántartást kell vezetni, amelyből megállapítható a dolgozó neve, az elszámolás időpontja és jogcíme. Ha a dolgozó nem veszi fel a részére kiutalt összeget, akkor értesíteni kell, hogy a pénztárban milyen címen, milyen összeg áll a rendelkezésére. Az elévült táppénz összegét a dolgozó értesítését követő 60 nap után a társadalombiztosítási kötelezettség számla javára kell átvezetni, az egyéb fel nem vett járandóságokat elévülés - a dolgozó értékesítését követő 3 év - után pedig a 989 számla javára kell könyvelni.

473 Társadalombiztosítási kötelezettségek

A számlacsoport számláin - jogcímenkénti bontásban - a társadalombiztosítással kapcsolatos elszámolásokat kell könyvelni (társadalombiztosítási járulékok, EFO, szociális hozzájárulás, stb.).

479 Különféle rövid lejáratú egyéb kötelezettségek

Itt kell megnyitni azokat a számlákat, mely a kapott támogatások kimutatására szolgál. A támogatásokat külön-külön főkönyvi számonként tartjuk nyilván.

479 különféle rövid lejáratú egyéb kötelezettségek

4791 befolyt adományok

4795 kapott támogatások

47951 működési célú támogatás

47952 ukrán jelenlét támogatása

47953 önkéntes program támogatási előlege

47954 önkéntes program támogatás előleg 2. szerződés

47955 európai uniós projektek előkészítésének támogatása

4799 különféle egyéb kötelezettségek

47991 különféle egyéb kötelezettségek

SZÁMLAÖSSZEFÜGGÉSEK A RÖVIDLEJÁRATÚ KÖTELEZETTSÉGEKHEZ

T 86	- K 4541	Külső vállalkozás által helyreállított károk számlázott ellen
T 466		értékének könyvelése.
T 4541	- K 384	Szállítók követeléseinek kiegyenlítése.
T 21	- K 4541	A beszerzett anyagok könyvelése, szállítói számla alapján.

T 22		
T 466	-K 4541	A szállítói számlában feltüntetett előzetesen felszámított általános forgalmi adó könyvelése.
T 51-56	- K 4541/2	Bel és külföldi ügyfél által nyújtott szolgáltatás költségként való elszámolása.
T 4541/2	- K 96	Elengedett, elévült szállítói tartozás könyvelése bevételként.
T 4542	- K 97	Külföldi szállítókkal szemben fennálló kötelezettség kiegyenlítése során keletkezett árfolyamnyereség elszámolása.
T 87	- K 4542	Külföldi szállítókkal szemben fennálló kötelezettség kiegyenlítése során keletkezett árfolyamveszteség elszámolása.
T 4611	-K384	Tárgyévi társági adó előleg átutalása.
T 891	-K461	A tárgyévi társági adó előleg és az éves eredmény alapján megállapított nyereségadó könyvelése
T 471	-K462	Bérfeladás alapján a levont személyi jövedelemadó előleg könyvelése.
T 462	-K384	Az adóhatósághoz átutalt személyi jövedelemadó előleg könyvelése.
T 462	-K381 384 471	Adóttöbblet összegének rendezése, a dolgozóval.
T 36	-K462	Adóhátralék előírása.
T 86	-K463	Önellenzési és késedelmi pótlék bevallása.
T 86	-K463	Bírságok bevallása.
T 86	-K469	Helyi adók bevallásának elszámolása.
T 464/473	- K 384	Adóhatóságot megillető összeg átutalása megfelelő jogcímenként.
T 463/473 vagy	-K 96	Kerekítésből adódó különbözetek rendezése, előjeltől függően.
T 86	- K 463/473	
T 311	-K467	Teljesítés-szolgáltatás értéke után a vevő által fizetendő általános forgalmi adó könyvelése, kimenő számla alapján.
T 316		
T384	- K 468	A fizetendő forgalmi adó egyenlegének pénzügyi rendezése, könyvelés a bankbizonylat alapján.
T 468	-K 384	
T 468	-K466	Évnyitás után a számlák összevezetése.
T 467	- K 468	
T52	-K471	A költségként elszámolt munkabér összegének könyvelése
T 471	-K462 K463	A jövedelemből levont személyi jövedelemadó előlegek és különféle tartozások könyvelése.
T 381	-K472	A fel nem vett munkabér bevételezése. (Az utólagos kifizetés alkalmával a könyvelés ellenkező előjellel történik.)
T 471	-K473	Jövedelemből levont, a társadalombiztosítási szervezetet megillető levonások könyvelése.
T 53	-K473	Szociális hozzájárulás könyvelése. (Kapcsolódó tétel: a szervezetnek átutalt összeg könyvelése T 473- K 384)

T3841   -K479   Befolyt támogatások kötelezettségként történő
nyilvántartásban vétele
-K967   Támogató által elfogadott, teljesítésigazolás kiállítása után a
kötelezettség kivezetése a bevételekkel szemben.

48. Passzív időbeli elhatárolások

A passzív időbeli elhatárolások olyan helyesbítő könyvelések, amelyek a társaság évközi elszámolásai során kimutatott eredményét csökkentik.

A passzív időbeli elhatárolás megnyitott számlái:

48 passzív időbeli elhatárolások

481 bevételek passzív időbeli elhatárolása

4813 adományok passzív időbeli elhatárolása

4815 törökországi földrénges károsultjainak megsegítésére kapott támogatás passzív elhatárolása

482 költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása

4821 költségek és ráfordítások passzív időbeli elhatárolása

48212 költségek és ráfordítások passzív időbeli elhatárolása

483 halasztott bevételek

4831 dotte hhü alkalmazás licence halasztott bevétele

4832 ulyssy iktató rendszer halasztott bevétele

4833 tárgyi eszközök halasztott bevétele

4834 honlap halasztott bevétele

4835 nyilvántartó rendszer

Passzív időbeli elhatárolásként kell elkülönítetten kimutatni:

- a mérleg fordulónapja előtt befolyt, elszámolt bevételt, amely a mérleg fordulónapja utáni időszak árbevételét, bevételét képezi.
- tárgyidőszakot terhelő ráfordításokat, költségek elhatárolását, amelyek csak a forduló nap után esedékesek és elszámolandók. pl.: fizetendő kamatok, eredménytől függő prémium és ezek járulékai, mérlegkészítésig megismert kártérítési igény, késedelmi pótlék, bírósági költség, stb.
- mérleg fordulónapja és elkészítésének időpontja között a vállalkozóval szemben érvényesített, benyújtott, ismertté vált, a mérleggel lezárt üzleti évhez kapcsolódó kártérítési igényt, késedelmi kamatot, kártérítést, bírósági költséget,
- a mérleggel lezárt üzleti évhez kapcsolódó, a jóváhagyásra jogosult testület által megállapított, kötelezettségként ki nem mutatott prémiumot, jutalmat, azok járulékát,
- a költségek (a ráfordítások) ellentételezésére – visszafizetési kötelezettség nélkül – kapott, pénzügyileg rendezett, egyéb bevételként elszámolt támogatás összegéből az üzleti évben költséggel, ráfordítással nem ellentételezett összeget, az elhatárolást a költségek, ráfordítások tényleges felmerülésekor, illetve a támogatási szerződésben, megállapodásban foglaltak teljesülésekor kell megszüntetni (halasztott bevétel).

Nevesített fajtái:

a) Bevételek passzív időbeli elhatárolása:

- költségek, ráfordítások ellentételezésére kapott – még fel nem használt – pénzösszeg

b) Költségek ráfordítások passzív időbeli elhatárolása

- mérlegkészítésig megismert kártérítési igény, késedelmi pótlék, bírósági költség

- tárgyévre vonatkozó prémium, jutalom és ezek járulékai.

c) Halasztott bevételek

- térítés nélkül átvett eszközök könyv szerinti/piaci értéke közül a kisebb

- fejlesztési célra kapott támogatás, juttatás pénzösszege

- ajándék, hagyaték, többlet eszközeinek a piaci értéke

Az éves beszámoló mérlegében a befektetett pénzügyi eszközökön, követeléseken, az értékpapírokon, a hosszú és rövid lejáratú kötelezettségeken belül kötelező kiemelt tételként szerepeltetni a kapcsolt vállalkozásban, az egyéb részesedési viszonyban lévővel, illetve a részesedési viszonyban nem lévővel kapcsolatos összegeket, de az átsorolást nem kötelező könyvelni.

Évnyitás után, (legkésőbb a fordulónapig) az a)-d) pontokban felsorolt elhatárolásokat meg kell szüntetni a passzívát tételesen vissza kell vezetni a megfelelő számlára, majd ezt követően a költség, ráfordítás és árbevétel, bevétel jellegű tételeket az alapbizonylatokról újra le kell könyvelni.

A negatív üzleti vagy cégérték miatti halasztott bevétel megszüntetése 5 év alatt, időarányosan könyvelendő.

A támogatásként, juttatásként, térítés nélkül átvett eszközként kimutatott passzív időbeli elhatárolást, a fejlesztés során megvalósított eszköz, az elengedett kötelezettséghez kapcsolódó eszköz, illetve a térítés nélkül átvett eszköz (ide értve az ajándékként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt eszközt is) beszerzési értékének, illetve beszerzési értéke arányos részének amortizáció költségkénti elszámolásával párhuzamosan kell megszüntetni.

A költségek, (ráfordítások) ellentételezésére véglegesen kapott támogatások összegének elhatárolását a költségek, ráfordítások tényleges felmerülésekor, teljesítésekor kell megszüntetni.

SZÁMLAÖSSZEFÜGGÉSEK A PASSZÍV IDŐBELI ELHATÁROLÁSOKHOZ:

T 51-56	- K 48	A tárgyidőszakot terhelő, de csak a következő időszakban felmerülő költség.
T 91-92	- K 48	A következő éveket illető árbevétel.
T 86	- K 48	A fordulónap és a mérlegkészítés időpontja közötti időszakban a társaságra terhelt késedelmi kamat, mely a lezárt évet terheli.
T 54,55,56-	K 48	A mérleggel lezárt évhez kapcsolódó, a mérlegkészítés időpontjáig kifizetésre került, illetve a mérleg fordulónapja után megállapított a mérleggel lezárt évhez kapcsolódó, de ki nem fizetett prémiumok, jutalmak egyéb személyi jellegű kifizetések és azok járulékainak elszámolása.

A következő év nyitó tételeinek könyvelésekor a passzív elhatárolás tételei megszüntetendők.

T96	- K48	Térítés nélkül átvett eszközök, többletként fellelt, ajándékba, illetve hagyatékként kapott eszközök tárgyévben le nem írt részének elhatárolása.
T48	- K96	Következő évben az adott évi leírásával azonos összegű elhatárolás feloldása (visszacsepegtetése).
T96	- K48	Fejlesztési célra kapott juttatás, támogatás tárgyévben fel nem használt részének elhatárolása.
- K96		Következő évben a költséggel ellentételezett összeggel azonos elhatárolt támogatás, juttatás feloldása (visszacsepegtetése).

49. Évi mérlegszámlák

A számlacsoport a mérlegszámlák megnyitásával és lezárásával kapcsolatos technikai számlákat, valamint az év végi zárlat alkalmával a társaság adózott eredményének elszámolására szolgáló számlákat tartalmazza.

491. Nyitómérleg számla

A számlát a főkönyvi számlák megnyitására kell használni. A számlán a nyitótételeket a zárómérleggel egyezően - ellentétes oldalon - kell könyvelni. A Nyitómérleg számla forgalma nem térhet el az előző évi zárómérleg számla forgalmától.

A Nyitómérleg számla követel oldalára kell könyvelni a nyitó aktívák, tartozik oldalára a nyitó passzívák értékét.

A számlák nyitását a számítógép végzi, meghatározott program alapján.

492. Zárómérleg számla

Ezt a számlát a társaság a könyvelés lezárására használja olyan formában, hogy ide vezeti át az 1-4 számlaosztályok, valamint a 419 Mérleg szerinti eredmény számla egyenlegét az év végi zárlat alkalmával.

A számla Tartozik oldalára a záró aktívák, Követel oldalára a záró passzívák értékét kell könyvelni, az éves eredmény összegét az eredmény jellegétől függően kell a számla javára vagy terhére átvezetni.

SZÁMLAÖSSZEFÜGGÉSEK A MÉRLEGSZÁMLÁKHOZ

T 1,2,3 és	-K49I	A nyitó tételek könyvelése.
T 491	- K 4	
T 491 vagy	- K 419	Az adózott eredmény számla megnyitása.
T 419	-K491	
T 492 és	- K 1,2,3	A zárótételek könyvelése.
T 4	- K 492	

T 419	-K492	A adózott eredmény átvezetése.
vagy		
T 492	- K 419	

493. Adózott eredmény elszámolása

A számla az adózás utáni eredmény kimutatására szolgál. Az adózott eredmény csak az eredménytartalék főkönyvi számlára vezethető át.

Erre a számlára kell átvezetni az adózás után a 8 és 9 számlák egyenlegeit.

SZÁMLAÖSSZEFÜGGÉSEK AZ EREDMÉNYFELOSZTÁSHOZ

T 891	-K4611	A társasági adófizetési kötelezettség elszámolása.
T 9	-K493	Az adózás után a 8 és 9 számlaosztály számláinak átvezetése.
T493	-K8	
T493	- K 419	Az adózott eredmény átvezetése az adózott eredmény számlára
vagy		
K 419	- T 493	

5. SZÁMLAOSZTÁLY

Költségnemek

A Társaság ebben a számlaosztályban mutatja ki a tárgyidőszakban felmerült működési költségeit költségnemenkénti bontásban.

A számlaosztály bontása kettős követelménynek megfelelően történt:

1. A számlacsoportok szerinti bontás a Számviteli Törvényben előírtak szerint az összköltség eljárással készülő eredmény-kimutatás feltételeinek tesz eleget.
2. A főkönyvi számlákra, alszámlákra történő bontás a belső információs igények kielégítésének megfelelően történt.

51 Anyagköltség

Itt mutatjuk ki a vásárolt és felhasznált anyagok, az igénybe vett (vásárolt) szolgáltatások (le nem vonható általános forgalmi adót is magában foglaló), valamint az egyéb szolgáltatások értékét. A számlacsoport az alábbiak szerint tagozódik:

- 51 anyagköltség
- 511 vásárolt anyagok költségei (alapanyagköltség)
- 5111 nyomtatvány, irodaszer
- 5112 üzemanyag
- 5113 gyógyszer
- 5114 tisztítószer
- 5115 közüzemi díjak
- 5116 egy éven belül elhasználódó gyártóeszköz, berendezés, felszerelés
- 512 egy éven belül elhasználódó anyagi eszközök költségei
- 513 egyéb anyagköltség
- 514 takarítószer
- 519 anyagköltség megtérülés

52 Igénybe vett szolgáltatások

Az igénybe vett szolgáltatások értékeként az üzleti évben igénybe vett anyagjellegű és nem anyagjellegű szolgáltatások bekerülési értékét –a le nem vonható általános forgalmi adót is magában foglaló- számlázott, fizetett, szerződésben meghatározott összegben kell elszámolni.

- 52 igénybevett szolgáltatások költségei
- 521 szállítás-rakodás, raktározás költségei
- 522 bérleti díjak
- 5221 ingatlan bérleti díj
- 5222 gépek, berendezések bérleti díja
- 5223 gépjárművek kölcsönzési díja
- 5224 vps bérleti díjak
- 5229 egyéb bérleti díjak
- 523 karbantartási költségek

- 5231 gépjármű karbantartási, fentartási költségei
- 5232 káresemények javítási költsége
- 5233 műszaki eszközök karbantartása
- 524 hirdetés, reklám, propaganda költségek
- 525 oktatás és továbbképzés költségei
- 526 utazási és kiküldetési költségek (napidíj nélkül)
- 5261 belföldi utazási és kiküldetési költségek
- 5262 külföldi utazási és kiküldetési költségek
- 527 számviteli szolgáltatások költségei
- 5272 könyvelési, könyvvizsgálati szolgáltatások
- 5273 ügyvédi, közjegyzői díjak
- 5274 ügyviteli, kontrolling szolgáltatások
- 5275 tanácsadás költsége
- 5276 fordítás költségei
- 5277 közbeszerzési tanácsadás költségei
- 5278 belső ellenőrzés költségei
- 5279 egyéb szakértői díjak
- 528 ingatlan üzemeltetés költségei
- 529 egyéb igénybe vett szolgáltatások költségei
- 5291 postaköltségek
- 5292 telefon, telefax, egyéb telekommunikációs költségek
- 5293 szakkönyv, közlöny, újság előfizetés
- 5294 üzemorvosi szolgáltatás
- 5295 tűz és munkavédelmi képviselő
- 5296 takarítás, bútormozgatás
- 5299 egyéb igénybe vett szolgáltatások költségei
- 52991 fénymásolás, nyomdai költségek
- 52992 rendszerkarbantartás, szoftverekkel kapcsolatos költségek
- 52994 covid és egyéb oltások, pcr tesztek
- 52995 rendezvények költségei (adománygyűjtő, konferencia, egyéb)
- 52996 biztonsági szolgáltatás külföldi projekteknél
- 52997 európai uniós akkreditáció (dg echo)
- 52998 fotózás, filmkészítés költségei
- 52999 ki nem emelt egyéb igénybevett szolgáltatások költségei

53 Egyéb szolgáltatások költségei

Itt mutatjuk ki az üzleti évben felmerült, az eszközök bekerülési értékében el nem számolt (figyelembe nem vehető) illetéket, jogszabályban alapuló különféle hatósági díjakat, egyéb szolgáltatási eljárási díjat, a bankköltséget (a kamat kivételével), valamint a biztosítási díjat.

- 53 egyéb szolgáltatások költségei
- 531 hatósági, igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek
- 532 pénzügyi, befektetési szolgáltatási díjak
- 533 biztosítási díj
- 534 költségként elszámolandó adók, járulékok, termékdíj
- 535 különféle tagdíjak
- 536 tolmácsolás
- 539 különféle egyéb szolgáltatások költségei

Számlaösszefüggések az anyagjellegű ráfordítások könyvelésénél

1. Szállítói számlák könyvelése

T 511-513	Anyag költség
T 521-5299	Igénybe vett szolgáltatások
T 531-539	Egyéb szolgáltatások
T 4661	Előzetesen felszámított ÁFA
K 4541	Belföldi szállító
K 4542	Külföldi szállítók

2. Költségek aktív időbeli elhatárolása

T 392	Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása
K 521-539	Szolgáltatások költségei

aktív időbeli elhatárolás visszavezetése T 521-539 Szolgáltatások költségei
K 392 Költségek, ráfordítások aktív időbeli elhatárolása

3. Költségek passzív időbeli elhatárolása

T 521-539	Szolgáltatások költségei
K 482	Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása

passzív időbeli elhatárolás visszavezetése

T 482	Költségek, ráfordítások passzív időbeli elhatárolása
K 521-539	Szolgáltatások költségei

54-56 Személyi jellegű ráfordítások

Itt kell kimutatni a tárgyidőszakban felmerült:

alkalmazottak munkabérét,
személyi jellegű egyéb kifizetéseket, valamint a
bérjárulékok összegét.

54 Bérköltség

A 471 Jövedelem-elszámolási számlával szemben nettó módon kell könyvelni a tárgyidőszakban alkalmazásban- és munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban állók részére bérként vagy munkadíjként számfejtett összegeket (ideértve a prémiumokat, jutalmakat), amely elemeiben megfelel a statisztikai elszámolások szerinti keretnek.

54	bérköltség
541	bérköltség
5411	teljes munkaidőben foglalkoztatottak bérköltsége
542	tiszteletdíjak

- 543 felmentési bérek
- 544 megbízási díjak
- 545 hallgatói jogviszony jövedelme
- 546 adó alól mentes jövedelmek

55 Személyi jellegű egyéb kifizetések

Itt mutatjuk ki a természetes személyek részére nem bérkölségként és nem vállalkozási díjként kifizetett, elszámolt összegek, beleértve ezen összegek le nem vonható általános forgalmi adóját, a természetbeni juttatásokat (tartalmilag ezen megnevezés alatt a továbbiakban béren kívüli és béren kívülinek nem minősülő, valamint egyes meghatározott juttatások értendőek) és a reprezentációt.

- 55 személyi jellegű egyéb kifizetések
- 551 munkavállalóknak, tagoknak fizetett személyi jellegű kifizetések
- 5511 betegállománnyal kapcsolatos költségek
- 55111 betegszabadság díja
- 55112 munkáltatót terhelő táppénzhozzájárulás
- 5513 utazási költségek térítése
- 55131 sajátgépkocsi használat költségtérítése
- 55132 helyi utazási költségtérítés
- 55133 távolsági utazási költségek
- 55134 saját gépkocsi használat kiküldetés miatt
- 55135 szemüveg hozzájárulás
- 55136 szabadságmegváltás
- 5515 külföldi napidíj
- 5519 telefonkölség 20%
- 552 jóléti és kulturális költségek
- 554 reprezentációs, jóléti és kulturális költségek
- 555 cafetéria költségei
- 5554 szépkártya
- 556 védőszemüveg
- 557 üzleti ajándék
- 558 belépőjegyek
- 559 egyéb személyi jellegű kifizetések

Számlaösszefüggések a személyi jellegű ráfordítások könyvelésénél

Munkabér és egyéb személyi jellegű juttatások könyvelése

- T 541 Bérkölség
- T 55 Személyi jellegű egyéb kifizetések
- K 471 Jövedelem-elszámolási számla
- K 4541 Belföldi szállítók

56 Bérjárulékok

Ide tartozik az előző évek önrevíziós nyugdíjbiztosítási, egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék, az egészségügyi hozzájárulás, a szakképzési hozzájárulás, a rehabilitációs hozzájárulás, továbbá minden adó módjára fizetendő összeg, amelyet

a személyi jellegű ráfordítások vagy a foglalkoztatottak száma alapján állapítanak meg, függetlenül azok elnevezésétől.

- 56 bérjárulékok
- 561 szociális hozzájárulási adó
- 565 rehabilitációs hozzájárulás
- 569 egyéb bérjárulékok

561 Szociális hozzájárulási adó

Társaságunk, mint kifizető, esetében adókötelezettséget keletkeztet minden olyan jövedelem kifizetése, amelyre a személyi jövedelemadó törvény szerinti adóelőlegalap-számításnál figyelemmel kell lenni. Miután az adó alapja jellemzően a munkabér, így az új adó elszámolása a bérjárulékok között jelenik meg a könyveinkben.

565 Rehabilitációs hozzájárulás

Amennyiben az átlagos statisztikai állományi létszám eléri a 25 főt kötelezően elő kell írni és a bevallásban szerepeltetni.

569. Béren kívüli juttatások után fizetendő SZJA kötelezettség előírása

Itt mutatjuk ki a természetes személyek részére nem bérköltségként és nem vállalkozási díjként kifizetett, elszámolt összegek (beleértve ezen összegek le nem vonható általános forgalmi adóját), a természetbeni juttatások (tartalmilag ezen megnevezés alatt a továbbiakban béren kívüli és béren kívülinek nem minősülő, valamint egyes meghatározott juttatások értendőek), reprezentációk után a társaság által megfizetett személyi jövedelemadót.

Számlaösszefüggések a bérjárulékok könyvelésénél

Bérjárulékok előírása

- T 561 Szociális hozzájárulási adó
- T 565 Rehabilitációs hozzájárulás
- T 569 Egyéb bérjárulékok

- K 47391 Szociális hozzájárulási adó előírása
- K 46315 Rehabilitációs hozzájárulás
- K 4625 Munkáltatót terhelő SZJA elszámolása

57 Értékcsökkenési leírás

Értékcsökkenési leírásként kell elszámolni az immateriális javak, tárgyi eszközök fizikai elhasználódásának, erkölcsi avulásának pénzben kifejezett értékét, valamint az értékhatár alatti egyedi beszerzési értékű tárgyi eszközök és vagyoni értékű jogok értékét.

Ezen a főkönyvi számlán a hasznos élettartam végén várható maradványértékkel csökkentett bekerülési értékét azokra az évekre kell felosztani, amelyekben ezeket az eszközöket előreláthatóan használni fogjuk, akkor terv szerinti értékcsökkenési leírás kerül könyvelésre.

571 Terv szerinti értékcsökkenés

- 57 értékcsökkenési leírás
- 571 terv szerinti értékcsökkenési leírás
- 5711 terv szerinti értékcsökkenés elszámolás 200 e. Ft felett
- 572 használatba vételkor egy összegben elszámolt értékcsökkenési leírás
- 5721 egyösszegű értékcsökkenés elszámolás 200 e. Ft alatt

A használatbavétel napjától kezdődően, a kiválasztott módszer alkalmazásával, terv szerinti értékcsökkenést kell elszámolni, mindaddig, amíg az eszköz nettó értéke egyenlő nem lesz nullával, illetve maradványértékkel.

Számlaösszefüggések az értékcsökkenési leírás könyvelésénél

Terv szerinti értékcsökkenés elszámolása

- T 5711 Értékhatár feletti terv szerinti értékcsökkenés
- T 5721 Kisértékű immateriális javak és tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenés
- K 119 Immateriális javak terv szerinti értékcsökkenése
- K 129-149 Tárgyi eszközök terv szerinti értékcsökkenése

59 Költségnem átvezetési számla

Technikai jellegű számla, mely az 5. számlaosztály költségeinek összevont átvezetésére szolgál a 8. számlaosztályba az alábbiak szerint:

- 591 anyagköltség átvezetési számla
- 592 igénybevett szolg.költségei átvezetési számla
- 593 egyéb szolg.költségei átvezetési számla
- 594 bérköltség átvezetési számla
- 595 személyi jell.egyéb kifizetések átvezetési számla.
- 596 bérjárulékok átvezetési számla
- 597 értékcsökkenési leírás átvezetési számla

Számlaösszefüggések

Költségnemek átvezetése a ráfordítások közé

- T 811 Anyagköltség
- T 812 Igénybe vett szolgáltatások
- T 813 Egyéb szolgáltatások
- K 591-593 Anyagjellegű ráfordítások átvezetési számla
- T 821 Bérköltség
- T 822 Személyi jellegű egyéb kifizetések
- T 823 Bérjárulékok

K 594-596 Személyi jellegű ráfordítások átvezetési számla
T 831 Értékcsökkenési leírás
K 597 Értékcsökkenési leírás átvezetési számla

8. SZÁMLAOSZTÁLY

Értékesítés elszámolt önköltsége és ráfordítások

Ebben a számlaosztályban kell kimutatni az értékesített termékek, anyagok, áruk és teljesített szolgáltatások közvetlenül és közvetetten elszámolt költségeit, az egyéb ráfordításokat; azon belül az értékesített tárgyi eszközök nettó értékét, a követelések és készletek értékvesztését, a károkat és veszteségeket, a hitelezési veszteségeket, a céltartalék képzést és az adófizetési kötelezettségeket és a pénzügyi műveletek ráfordításait. Itt kell könyvelni továbbá a nyereséget terhelő adót is.

Az értékesítéshez kapcsolódóan közvetlen és közvetett költségek merülnek fel. A közvetlen költségek elszámolása az év végi zárásakor, automatikusan történik.

86 Egyéb ráfordítások

Az egyéb ráfordítások között kell kimutatni azokat a felmerült ráfordításokat, amelyek nem a termékek, anyagok, áruk értékesítéséből, és nem a teljesített szolgáltatásokból keletkeznek, az értékesítés nettó árbevételéhez szorosan nem kapcsolódnak, bár az üzemi (üzleti) tevékenység eredményét közvetlenül befolyásolják. Az egyéb ráfordítások között kell könyvelni:

- az értékesített immateriális javak, tárgyi eszközök nettó értékét, az értékesítés időszakában;
- a követelések, készletek értékvesztését,
- az immateriális javak, tárgyi eszközök terven felüli értékcsökkenését,
- elemi kár, eszközkárr, veszteségét Ft-ban és devizában, árukár veszteségeket Ft-ban és devizában,
- a készletek hiányát, selejtezését,
- a bírságokat, a kártérítéseket, késedelmi kamatot, kötbért, fekbért és kocsiálláspénzt;
- a hitelezési veszteséget;
- a várható kötelezettségek, a jövőbeni költségek fedezetére képzett céltartalékokat és az egyéb céltartalékok képzését,
- az eladott követelések könyv szerinti értékét,
- az állami költségvetéssel, a helyi önkormányzatokkal elszámolt adók, hozzájárulások összegét, amelyek nem tartoznak a beszerzési ár fogalmába
- adománylevél vagy támogatási szerződés alapján tovább utalt adományok és támogatások összegét.

Az egyéb ráfordítások megnyitott számlái:

- 86 egyéb ráfordítások
- 861 értékesített immateriális javak, tárgyi eszközök könyv szerinti értéke
- 862 értékesített, átruházott (engedményezett) követelések könyv szerinti értéke
- 863 mérleg fordulónap előtt bekövetkezett eseményeknek az üzleti évhez kapcsolódó ráfordításai
- 8632 bírságok, fekbérek, kötbérek, kártérítések
- 86322 bírságok, fekbérek, kötbérek
- 86323 kártérítések

- 8639 ki nem emelt egyéb ráfordítások
- 864 utólag adott (fizetendő) - értékesítéshez közvetve kapcsolódó - engedmény
- 865 céltartalék képzése
- 866 értékvesztés, terven felüli értékcsökkenés
- 8661 értékvesztés
- 8662 terven felüli értékcsökkenés
- 867 adók, illetékek, hozzájárulások
- 868 kivételes nagyságú vagy előfordulású ráfordítások
- 869 különféle egyéb ráfordítások
- 8691 adományok, támogatások
- 86911 törökországi katasztrófa károsultjainak nyújtott támogatás
- 86912 ukrainai jelenlét támogatás tovább utalt támogatása
- 86914 gyorssegélyek
- 8692 elvezetések

Az értékesített tárgyi eszközök nettó értéke főkönyvi számlára kell könyvelni az értékesített immateriális javak és tárgyi eszközök nyilvántartási értékét valamint az értékesítéssel kapcsolatos külön költségeket is.

A hitelezési veszteségek között kell kimutatni a meg nem térült, be nem folyt követeléseket, beleértve a behajthatatlan követeléseket is.

A káreseményekkel kapcsolatos költségek között kell elszámolni a helyreállítással, a mentéssel, a káresemény következményeivel kapcsolatos költségeket.

A mérlegkészítés időpontjáig a naptári évhez kapcsolódóan fizetett, elismert, bírságok, kötbérek késedelmi kamatok, kártérítések közé tartoznak a csatorna, a szennyvíz, és egyéb szabálysértési bírságok, itt kell könyvelni az önkormányzatokat megillető késedelmi pótlékot, mulasztási bírságot is.

A mérleg fordulónapja és az elkészítés időpontja között kimutatott, elismert, a társasággal szemben érvényesített, benyújtott a mérleggel lezárt évhez kapcsolódó kártérítési és egyéb igényeket az egyéb ráfordítások között történő elszámolás során passzív időbeli elhatárolások között kell kimutatni.

A céltartalék képzésre minden évben a mérleg fordulónapjára, a mérlegkészítés időpontjában kell az összeget megállapítani. A céltartalék képzés szükségességét minden évben újra kell vizsgálni.

Egyéb ráfordításként kell elszámolni követelés átruházásakor az engedményezett követelés könyv szerinti értékét.

A vállalkozási tevékenységhez kapcsolódó, a bekerülési érték részét nem képező, illetve a költségek között el nem számolható különböző adókat, hozzájárulásokat, illetékeket itt kell nyilvántartani a bevallott, fizetendő összeggel egyezően. Ide sorolandó például az önkormányzatokkal elszámolt adók: az iparüzési, az idegenforgalmi, a kommunális, az épület-, építmény- és gépjármű adó.

87 Pénzügyi műveletek ráfordításai

A pénzügyi műveletek ráfordításai között kell kimutatni a fizetett kamatokat és kamat jellegű kifizetéseket, a pénzügyi befektetések értékvesztését, a pénzügyi befektetések és a forgatási célú értékpapírok árfolyamvesztését, a deviza, valuta forintra történő átváltásokor keletkező árfolyamvesztését, és a pénzügyi műveletek egyéb ráfordításait.

Itt kell kimutatni:

- a rövid és hosszú lejáratú pénz- és kereskedelmi hitelek, kölcsönök, folyószámla hitelek, váltók után fizetendő, fizetett kamatok összegét függetlenül attól, hogy pénzügyintézetnek, más vállalkozóknak vagy magánszemélynek kell fizetni, (nem tartoznak ide a tárgyi eszközök beszerzési költségeként elszámolt, a tárgyi eszközök üzembehelyezéséig felmerült kamatok);
- a kamatozó értékpapírok vételi árában lévő kamat;
- a pénzügyi lízing díjában lévő, a lízingbe vevő által fizetendő kamat összegét,
- a pénzügyi befektetések értékvesztését, azok visszaírását,
- az eladásra vásárolt értékpapírok értékesítésekor a szerződés szerinti eladási napon kimutatott árfolyamvesztését;
- a határidős ügyletek határidős árfolyamon számított forint összege és a lejárat napján érvényes árfolyamon számított forintösszege közötti különbözetet,
- a befektetett pénzügyi eszközök között lévő részesedések, értékpapírok értékesítésekor a szerződés szerinti napon kimutatott árfolyamvesztését,
- a közös üzemeltetés esetén a megtérített költségeket, az átadott nyereséget,
- a deviza- és valutakészletek átváltásával, valamint a devizás értékpapírokhoz, befektetett pénzügyi eszközökhöz, követelésekhez, kötelezettségekhez kapcsolódó, az üzleti évben pénzügyileg realizált árfolyam veszteségeket, és a deviza-valutakészlet, devizás értékpapír, befektetett pénzügyi eszköz, követelés, kötelezettség mérlegfordulónapi értékelésekor összevontan elszámolt árfolyamvesztését,
- a kerekítési különbözeteket.

A fizetendő (fizetett) kamatokat, kamatjellegű kifizetéseket abban az időszakban kell elszámolni, amikor azok gazdaságilag keletkeztek, felmerültek, függetlenül a pénzügyi teljesítéstől. A kamatoknál az időbeli elhatárolás elvét alkalmazni kell, de csak olyan arányban, ahogyan az az adott időszakot terheli.

A 891 számlán kell kimutatni a tárgyidőszakra elszámolt társasági adót.

SZÁMLAÖSSZEFÜGGÉSEK AZ ÉRTÉKESÍTÉS ELSZÁMOLT ÖNKÖLTSÉGÉHEZ ÉS A RÁFORDÍTÁSOKHOZ

T 86	- K 11,- 15	Az értékesített immateriális javak, tárgyi eszközök bruttó értékének, értékcsökkenési leírásának kivezetése.
119	- K 861	
129		
139		
149		
T 86-	K118	Tárgyi eszközök és immateriális javak terven felüli értékcsökkenése
	- K128	
	- K138	

T86	- K148 - K2 - K31 - K32 - K35 - K36	Készletek, követelések értékvesztése
T 86	- K 311	Behajthatatlanná vált követelés leírása
T86	- K 316 - K2	Készletek selejtezése
T 86	-K 44 K 46	Bírságok, felárak, kártérítések, késedelmi kamatok, kötbérek, fekbérek, kocsiálláspénz könyvelése.
T 86	- K 421	Várható kötelezettségekre képzett céltartalékok könyvelése.
T 86	- K 422	Céltartalék képzés a jövőbeni költségekre.
T 86	- K 429	Egyéb címen képzett céltartalékok könyvelése.
T86	- K311 - K316	Eladott követelések könyv szerinti értéke
T86	- K463	Adóbírság, késedelmi pótlék, önellenőrzési pótlék
befizetési		
T867	- K463	kötelezettség.
T86		
T 86	- K 38	Késedelmi pótlék befizetése adóhatósági kivetés alapján.
T86	- K 469	Helyi adók könyvelése.
T 871	- K 38	Pénzügyintézeteknek, más vállalkozóknak fizetett kamatok.
872		
T 369	- K 17-18	Részesedések, értékpapírok eladásakor a könyvszerinti érték kivezetése.
T 384	- K 36 -K 311	Az értékesítéshez kapcsolódó eladási ár kiegyenlítése.
T 87	- K 36	Befektetett pénzügyi eszközök eladásának
árfolyamvesztése.		
T87	- K1	Devizás értékpapírokhoz, befektetett pénzügyi
eszközökhöz,		
	- K3	követelésekhez, kötelezettségekhez kapcsolódó az üzleti
évben		
	- K4	pénzügyileg realizált árfolyamvesztés.
T87	- K382	Deviza, valuta készlet forintra váltásához kapcsolódó
	- K386	árfolyamvesztés.
T87	- K1	Deviza- és valutakészlet, devizás értékpapírok, befektetett
	- K3	pénzügyi eszköz, követelés, kötelezettség mérlegforduló
napi		
	- K4	értékelésekor összevontan elszámolt árfolyamvesztés
T 86	- K 11-15	Térítés nélkül átadott immateriális javak, tárgyi eszközök
119, 118	- K86	nyilvántartásból (bruttó értékének, értékcsökkenési
leírásának		

129, 128		kivezetése.
139, 138		
149, 148		
T86	- K38	Véglegesen átadott pénzeszközök
T 86	- K 467	Térítés nélkül átadott tárgyi eszközök nyilvántartás szerinti nettó értéke után felszámított ÁFA elszámolása.
T 86	- K 11-15	Apportként bevitt immateriális javak, tárgyi eszközök nyilvántartásból (bruttó érték és értékcsökkenés) történő kivezetése.
119, 118	- K 86	
129, 128		
139, 138		
149, 148		
T39	- K86	Tartozásátvállaláskor a véglegesen átvállalt és az egyéb ráfordítások között kimutatott kötelezettség összegének elhatárolása.
T86	- K39	Az elhatárolás megszüntetése az átvállalt kötelezettség pénzügyi rendezésekor
T891	- K4611	Tárgyevi társasági adó elszámolása.

9. SZÁMLAOSZTÁLY

Értékesítés árbevétele és bevételek

A számlaosztály számláin kell kimutatni az értékesítés nettó árbevételét, továbbá az egyéb bevételeket és a pénzügyi műveletek bevételeit.

Árbevételként kell elszámolni az üzleti évben értékesített termékek, anyagok, áruk, és teljesített szolgáltatások felárral növelt, engedményekkel csökkentett -ÁFÁ-t nem tartalmazó- ellenértékét.

Az árbevételt mindig a teljesítés időszakában a vevőknek kiállított (elküldött) számlákkal, vagy a kapott - általános forgalmi adót nem tartalmazó - ellenértékkel egyezően kell könyvelni.

A társaságnál árbevételként kell számításba venni:

- a teljesített szolgáltatások árbevételét,
- a bérbeadási tevékenységek árbevételét,
- egyéb tevékenységek árbevételét,
- az eladott anyagok, áruk és egyéb vásárolt készletek tényleges eladási áron számított értékét,

Az árbevételnek tartalmaznia kell a továbbszámházott közvetített szolgáltatások értékét.

Az árbevételnek minden olyan szolgáltatás ellenértékét tartalmaznia kell, amelynél a társaság teljesítése a tárgyidőszak utolsó napjáig megtörtént, függetlenül attól, hogy a szolgáltatás ellenértékét a megrendelő kiegyenlítette-e vagy sem. Teljesítés alatt a szállítási szerződésben meghatározott feltételek szerinti kötelezettségek, szolgáltatások elvégzését kell érteni. A vevők által adott előlegeket azonban árbevételként elszámolni nem szabad.

Ha a szerződésben meghatározott teljesítés még nem történt meg, a pénzügyileg esetleg már lebonyolított tételeket előlegnek kell tekinteni.

Az árbevétel elszámolásának alapbizonylata a szabályszerűen kiállított számla.

Az értékesítés nettó árbevételében csak a vállalkozáson kívül állók által elismert értékesítés, teljesített szolgáltatás ellenértéke szerepeltethető.

Az értékesítés nettó árbevételében nem mutatható ki a befektetett eszközök értékesítésének ellenértéke. Az immateriális javak és a tárgyi eszközök értékesítésének ellenértékét az egyéb bevételek, a befektetett pénzügyi eszközök értékesítésének ellenértékét pedig a pénzügyi műveletek között kell kimutatni.

Az értékesítés nettó árbevétele nem tartalmazhatja az értékesítésről kiállított számlában -a konkrét vásárolt és saját termelésű készlethez, szolgáltatásnyújtáshoz kapcsolódóan- adott engedmény összegét.

Az értékesítés árbevételének helyesbítését az erről kiállított számla alapján kell végrehajtani. A helyesbítés összegét az értékesítés nettó árbevételét csökkentő tételeként kell elszámolni. A tárgyévet érintő helyesbítéseket az érvényesítéskor (az

adott hónapban) kell elvégezni. A beszámolási időszakot érintő és a mérlegkészítés időpontjáig végrehajtott helyesbítéseket az éves beszámoló elkészítéséig kell érvényesíteni.

96 Egyéb bevételek

Egyéb bevételnek azokat az értékesítés nettó árbevételébe nem sorolható bevételeket kell tekinteni, amelyek a rendszeres tevékenység alkalmával merülnek fel és ahhoz szorosan kapcsolódnak.

Az egyéb bevételek megnyitott számlái:

96 egyéb bevételek

961 értékesített immateriális javak, tárgyi eszközök bevétele

962 értékesített, átruházott (engedményezett) követelések elismert értéke

963 a mérlegkészítés időpontjáig pénzügyileg rendezett, az üzleti évhez kapcsolódó egyéb bevételek

9631 kerekítés különbözete (pénztár, kontó)

964 utólag kapott (járó) - értékesítéshez közvetve kapcsolódó - engedmény

965 céltartalék felhasználása

966 visszaírt értékvesztés, terven felüli értékcsökkenés

9661 visszaírt értékvesztés

9662 terven felüli értékcsökkenés

967 visszafizetési kötelezettség nélkül kapott támogatás, juttatás

9671 adományok

9672 működési célú támogatások

9673 dotto HHÜ alkalmazás licence halasztott bevétele

9675 támogatás Tempus alapítvány 1.

9676 támogatás európai uniós finanszírozási lehetőségek megvalósításához

9677 támogatás az Ukrajnában való jelenlét biztosítására

9678 ulissys program halasztott bevétele

9679 eszközök halasztott bevételei

96791 honlap halasztott bevétele

96792 nyilvántartó rendszer halasztott bevétele

96793 tárgyi eszközök halasztott bevétele

96794 1040/2023 (02.20) korm. határozat alapján tovább nyújtandó adomány bevétele

968 kivételes nagyságú vagy előfordulású bevételek

969 különféle egyéb bevételek

9691 kártérítés

9699 különféle egyéb bevételek

Egyéb bevételként kell elszámolni:

- az immateriális javak, a tárgyi eszközök értékesítéséből származó bevételeket,
- a követelések, készletek visszaírt értékvesztését
- a káreseményekkel kapcsolatos bevételeket és kártérítéseket,
- a naptári évhez kapcsolódó, a mérlegkészítés időpontjáig megkapott - bírságok, kötbérek, késedelmi kamatok, kártérítések összegét,
- a behajthatatlannak minősített követelésekre történt befizetések összegét,

- a képzett céltartalékok összegének felhasználását, (csökkenését, megszűnését),
- az eladott követelések szerződés szerinti értékét,
- a költségek, ráfordítások ellentételezésére a vállalkozási tevékenységhez kapcsolódóan visszafizetési kötelezettség nélkül kapott támogatásokat, juttatásokat,
- az állami költségvetésből, központi alapokból, önkormányzatoktól megkapott, illetve az üzleti évhez kapcsolódóan a mérlegkészítés időpontjáig igényelt támogatások összegét.

A tárgyi eszközök, immateriális javak rendszeresen visszatérő értékesítése része a szokásos tevékenységnek. Az ebből származó bevételt - az értékesítésre vonatkozó számla alapján - az egyéb bevételek között kell elszámolni, a fizetendő általános forgalmi adó egyidejű nyilvántartásba vétele mellett.

97 Pénzügyi műveletek bevételei

A pénzügyi műveletek bevételei közé tartoznak a kapott kamatok, kamat jellegű bevételek, a kapott osztalék és részesedés, továbbá a pénzügyi műveletek egyéb bevételei.

Az eredménykimutatásban a kapott (járó) osztalékként és részesedésként kell kimutatni:

A tulajdoni részesedést jelentő befektetések után kapott illetve járó összeget, amennyiben a mérlegkészítés napjáig az ismertté vált. Amennyiben a kapott osztalék és részesedés pénzügyi rendezése a mérleg készítéséig nem történt meg, akkor a járó osztalékot, részesedést az egyéb követelések között kell nyilvántartásba venni.

Részesedések értékesítésének árfolyamnyereségeként kell elszámolni a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott tulajdoni részesedést jelentő befektetés értékesítésekor realizált árfolyamnyereséget.

Az eredménykimutatásban a befektetett pénzügyi eszközök kamatai árfolyamnyeresége között kell kimutatni:

- a befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír beszerzésekor a vételárban lévő, elszámolt kamat összegét, eladáskor az eladási árban lévő kamatot,
- eladáskor, vagy beváltáskor az eladási ára, illetve a névértéke és a könyv szerinti értéke közötti nyereség jellegű különbözetet,
- a tartósan adott kölcsönök, tartós bankbetétek után a tárgyévben kapott kamatot, illetve az időarányosan járó részt, az aktív időbeli elhatárolásokkal szemben elszámolva.

Az eredménykimutatásban az egyéb kapott (járó) kamatok és kamat jellegű bevételek között kell kimutatni:

- a forgóeszközök között kimutatott kölcsönök, a kamatozó betét számlán elhelyezett betétek, váltókövetelések után tárgyévben kapott kamatokat, illetve az időarányosan (járó) kamatok összegét, aktív időbeli elhatárolásokkal szemben elszámolva,
- a forgóeszközök között kimutatott diszkont értékpapír vételára és névértéke közötti különbözetéből a tárgyévre időarányosan jutó összeget,

- a forgóeszközök között kimutatott, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír beszerzésekor a vételárban lévő, elszámolt kamat összegét, eladáskor az eladási árban lévő kamatot,

A kapott (járó) kamatokat és kamatjellegű bevételeket az összemérés elvének megfelelően abban az időszakban kell kimutatni, amikor az keletkezett, függetlenül attól, hogy a pénzügyi teljesítés megtörtént-e vagy sem.

A pénzügyi műveletek egyéb bevételei között a következőket kell elszámolni:

- az eladásra vásárolt és a forgóeszközök között kimutatott tulajdoni részesedést jelentő befektetések értékesítésekor az eladási ára, és a könyv szerinti értéke közötti nyereség jellegű különbözetet,
- a devizás értékpapírhoz, befektetett pénzügyi eszközhöz, követeléshez, kötelezettséghez, kapcsolódó, az üzleti évben pénzügyileg realizált árfolyamnyereségeket,
- deviza- és valutakészletek forintra átváltásával kapcsolatos árfolyamnyereségeket,
- deviza- és valutakészlet devizás értékpapír, befektetett pénzügyi eszköz, követelés, kötelezettség, mérlegfordulónapi értékelésekor összevontan elszámolt árfolyamnyereséget, amelyet bevételek passzív időbeli elhatárolásaként kell elszámolni, a következő üzleti év(ek)ben keletkező árfolyamvesztés fedezetére.
- vásárolt követelés értékesítésekor az eladási ára, és a könyv szerinti értéke közötti nyereség jellegű különbözetet,
- határidős ügyletek árfolyamnyereségét,
- a közös tevékenységek, közös üzemeltetés, közös érdekelttség, átvett nyereségét, illetve a közös üzemeltetésben résztvevők felé áttérített költségeket,
- kerekítési különbözetet.

A gazdasági társaságok által az osztalékra illetve a részesedésre fizetett előleget a pénzügyi teljesítéskor egyéb rövidlejáratú kötelezettségként kell könyvelni.

SZÁMLAÖSSZEFÜGGÉSEK AZ ÉRTÉKESÍTÉS ÁRBEVÉTELÉHEZ ÉS A BEVÉTELEKHEZ

T 311, 316	- K 91-92	A tevékenységek árbevételének könyvelése a kimenő számla alapján.
T 316	- K 97	Bevételhez kapcsolódóan pénzügyileg realizált árfolyamnyereség könyvelése.
T 311,316	- K 96	Értékesített immateriális javak, tárgyi eszközök bevétele.
T119	- K96	Tárgyi eszközök és immateriális javak elszámolt terven felüli értékcsökkenése
T2	- K96	Készletek, követelések után elszámolt értékvesztés visszaírása
T31		
T32		
T35		
T36		
T 421	- K 96	Céltartalék visszavezetése.
T422		
T423		
T 38	- K96	Biztosító térítése káreseménnyel kapcsolatban.
T 38	- K97	Kamatbevétel könyvelése.

T38	- K97	Deviza, valutakészletek forintra történő átváltásának árfolyamnyeresége
T38	- K97	Kapott, járó osztalék, részesedés.
T36	- K97	Befektetett pénzügyi eszközök eladásának árfolyamnyeresége.
T38	- K97	Befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír eladásakor az eladási árban lévő kamat összege.
T97	- K37	Forgóeszközök között kimutatott, hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír beszerzésekor a vételárban lévő, elszámolt kamat összege.
T39	- K97	Hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír vásárlásakor az árfolyamnyereség elhatárolása (névérték alatti vétel).
T37	- K97	Befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott hitelviszonyt megtestesítő kamatozó értékpapír eladásakor, beváltásakor keletkező árfolyamnyereség.
T1,3	- K97	Deviza- és valutakészlet, devizás értékpapír, befektetett pénzügyi eszköz, követelés, kötelezettség mérlegfordulónapi értékelésekor összevontan elszámolt árfolyamnyereség.
T44	- K 96	Elévült tartozás leírásának könyvelése.
T 1-3	- K 96	Térítés nélkül átvett, többletként fellelt, ajándékba, illetve hagyatékként kapott eszközök állományba vétele.
T 96	- K 48	Tárgyévben le nem írt részének elhatárolása.
T 48	- K 96	Következő évben az adott évi leírásával azonos összegű elhatárolás feloldása.
T 38	- K 96	Fejlesztési célra kapott támogatás, juttatás illetve nem a vállalkozási tevékenységhez kapcsolódóan kapott támogatás juttatás aktiválása.
T 96	- K 48	Tárgyévben fel nem használt támogatások, juttatások elhatárolása.
T 48	- K 96	Következő évben a költséggel ellentételezett összeggel azonos elhatárolt támogatás, juttatás feloldása.